

Työllistymisen monialaisen edistämisen yhdyspintaverkosto

- Verkosto tukee eri toimijoiden hyvää yhteistyötä työllistymisen monialaisessa edistämässä ja työkyvyn tukemisessa.
- Verkoston fokus on työllistymisen monialaisen edistämisen ajankohtaisissa yhdyspintakysymyksissä ja hyvien käytänteiden jakamisessa.
- Verkosto on avoin kaikille työllistymisen edistämisen eri toimijoille: kunnille/työvoimaviranomaisille, hyvinvointialueille, Kelalle, järjestöille ja muille yhteistyökumppaneille.
- Lisätietoa ja mukaan verkostoon: [Työllisyyden edistämisen yhdyspinnat | Kuntaliitto.fi](#)
- Kevään kokoontumiset: 29.4 klo 9-11 ja 10.6 klo 10-12.

HYVIL

**KUNTA
LIITTO**

Tilaisuuden ohjelma 29.4.2026

9.00 Tervetuloa

Tommi Eskonen, palvelujohtaja, Tampere

9.05 Kehysriihen kuulumisia työllistymisen monialaisen edistämisen yhdyspinnoilta

Kuntaliitto ja Hyvil

9.25 Kehysriihen toimenpiteiden ja muiden vireillä olevien hankkeiden toimeenpanon eteneminen

Hanna Liski-Wallentowitz, neuvotteleva virkamies, TEM

9.45 Keskustelu

10.00 Katsaus Kelan toimeenpanemiin työkykyetuuksiin ja kuntoutuspalveluihin

Ismo Hiljanen, johtava asiantuntija, Kela

10.20 Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilanne: nostoja HVA-johdon ja kuntajohdon kyselyistä

Terhi Virtanen, erityisasiantuntija, Hyvil

Liisa Jurmu, erityisasiantuntija, Kuntaliitto

10.50 Yhteenveto ja tilaisuuden päätös

Kehysriihen kuulumisia työllistymisen monialaisen edistämisen yhdyspinnoilta

Erja Lindberg ja Ellen Vogt

**Työllisyystoimet
jäivät lopulta
vähäisiksi**

**Kehysriihen euromääräisesti
isoin päätös oli
puolustusmenojen
kasvattaminen 1,1 miljardilla
eurolla. Toinen iso päätös oli
yhteisöverokannan lasku
2 %-yksiköllä 18 prosenttiin.**

Kehysriihessä leikattiin lisää kuntien valtionosuuksista

- Vuoden 2027 indeksijarrua korotetaan aiemmasta 1 %:sta 2,8 %:iin, lisäleikkaus **60 miljoonaa euroa**/vuosi. Ilman leikkausta indeksikorotus olisi ollut 3,5 % (+116 milj. euroa).
- Aiempi 75 miljoonan euron valtionosuusleikkaus pysyväksi, kohdentaminen v. 2027 alkaen prosentuaalisesti, ei tehdä jos vos negatiivinen
- Siirrytään vuoden 2029 alusta järjestelmään, jossa Kela laskuttaa kunnilta perustoimeentulotuen kuntaosuudet reaaliaikaisesti (2 kuukauden viiveellä), nykyisen kahden vuoden viiveen sijaan
- Asiakasmaksujen korotukset saattavat vaikuttaa perustoimeentulotuen tarpeeseen (kunnat maksavat puolet)
- Kotouttamiseen ei lisäleikkauksia

Työllisyystoimia: painopisteenä nuoret ja pitkäaikaistyöttömät

- Nuorten työllistämisseteliä lisätään 20 milj. eurolla, oli aiemmin 30 milj. euroa.
- Pitkäaikaistyöttömille täydennyskoulutukseen osaamisseteli, 20 milj. euroa.
- Työterveydenhuollon osaamista työllisyyspalveluihin, ”selvitetään hyvinvointialueiden kannustimia toteuttaa työkykyarviointeja”.
- Kuntouttavan työtoiminnan tilalle työvoimapolitiittinen avustus 3. sektorille, siihen 13 milj. euroa kunnille lakkautettavan kuntouttavan työtoiminnan rahoista.
- Korkean nuorisotyöttömyyden kaupungeissa sekä kuudessa suurimmassa kaupungissa pilotti nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi v. 2026–2027. Pilotteihin varataan yhteensä 15 milj. euroa.
- Palkkatuen uudistaminen eikä sakkomaksujen kevennys koulutuksen ajalta ei ollut mukana kirjauksissa.

HYVIL

Kehysriihi – kevät 2026

**Hyvinvointialueiden toimintaan
vaikuttavia nostoja**

Työllistymisen monialaisen edistämisen yhdyspintaverkosto 29.4.2026

Ellen Vogt

JTS säästötoimet 2027-2030

	Toimenpide	2027	2028	2029	2030
Yhteensä (milj. eur.)		391	453	493	543
Kehityspoliittiset lainat ja sijoitukset (24.30.89)	Alennetaan momentin tasoa pysyvästi.	35	35	35	35
Hyvinvointialueiden yleiskatteinen valtionrahoitus (28.89.31)	Asiakasmaksujen korotukset: Säädetään erityistutkimusten asiakasmaksu 52,40 euroa. Säädetään leikkaus- ja toimenpidemaksu 257,20 euroa hoitopäivämaksun lisäksi. Korotetaan päiväkirurgian maksu 257,20 euroon (korotus 23,40 €). Korotetaan poliklinikkamaksu 78,40 euroon (korotus 7,10 €). Säädetään vainajan säilytysmaksu (10 euroa/vrk). Säädetään maksu kuolemansyyn selvittämisestä (60,60 euroa). Korotetaan terveyskeskusmaksua 20 %:lla. Korotetaan hammashoidon maksuja.	87,75	105,7	105,7	105,7
Kuntien peruspalveluiden valtionosuudet (28.90.30)	Nostetaan indeksijarrun taso 2,8 prosenttiin v. 2027.	60	60	60	60
Evangelisluterilaisen kirkon valtion rahoitus ja ortodoksisen kirkon valtionavustus (29.01.51, 29.01.52)	Vähennetään kirkkojen valtion rahoitusta kirkollisverotuoton kasvua vastaavalla osalla. Laaditaan vuoden 2026 budjettiriiheen mennessä perustuslaillinen arviointi kirkon avustusten riittävydestä kirkon lakisäateisten velvollisuuksien rahoitukseen.	0	8,5	8,5	8,5
Perusväylänpito (31.10.20)	Alennetaan momentin tasoa pysyvästi.	30	31,3	35,3	38,5
Lääkekorvausten ehdolliset palautukset (33.30.60)	Palautusmaksuarvion nosto vastaamaan toteutuneita palautuksia.	15	15	15	15
Valtion korvaus sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskoulutukseen (33.60.33)	Nostetaan aiemmin päätetyn määräaikaisen säästön tasoa ja päätetään säästö pysyväksi.	10	25	25	25
Valtionosuus korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoon (33.60.35)	Kertaluonteinen vähennys.	4			
Avustukset yhdistyksille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (33.90.50)	Alennetaan valtionavustusten tasoa.	50	50	50	50
Valtionhallinnon toimintamenot	Lasketaan valtionhallinnon toimintamenojen tasoa ja otetaan käyttöön vuodesta 2027 alkaen asteittain kasvava tuottavuuteen kannustava määrärahavähennys.	60	83,7	119,7	166,5
Tutkimus- ja kehittämistoiminta	Pidetään edelleen kiinni parlamentaarisesti sovitusta valtion 1,2 %:n BKT-osuudesta v. 2030. Päivitetään t&k-rahoituslaki 1.1.2027 alkaen vastaamaan päivitettyä talousennustetta.	19	19	19	19
Tutkimus- ja kehittämistoiminta	Luetaan EU-rahoitus osittain valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan panostuksiin. Toimenpiteen myötä vähennetään seuraavien momenttien rahoitusta: EU:n vastinrahoitus (32.20.50) -10 milj. euroa, Business Finlandin avustusvaltuudet (32.20.40) -5 milj. euroa (valtuus) ja Suomen Akatemian (29.40.51) -5 milj. euroa (valtuus).	20	20	20	20

- Hyvinvointialueiden järjestämiin palveluihin säädetään uusia asiakasmaksuja ja joitain asiakasmaksuja korotetaan. Muutokset kasvattavat maksutuloja noin 88 miljoonalla eurolla vuonna 2027 ja noin 106 miljoonalla eurolla vuodesta 2028 alkaen. Asiakasmaksuja korotetaan myös osana sosiaalihuollon palvelu-uudistusta.
- Valtion korvauksia sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskoulutukseen alennetaan. Jo aikaisemmin päätettyä määrääikaista säästöä vuodelle 2027 kasvatetaan ja säästöstä tulee pysyvä (25 miljoonaa euroa).
- Valtionavustuksia yhdistyksille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen alennetaan pysyvästi 50 miljoonaa euroa. Samalla hyvinvointialueille siirtyy 25 miljoonaa euroa jaettavaksi terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistäville yhdistyksille ja säätiöille.
- (Lääkekorvausten ehdollisia palautuksia nostetaan vastaamaan toteutuneita palautuksia, mikä tuo säästöä 15 miljoonaa euroa.)

Uudet ja korvaavat säästöt

- Sote-säästöt yhteensä n. 240 milj. euroa (yksityiskohdat löytyvät VN:n verkkosivuilta)

Hallitus linjasi korvaavista säästöistä sosiaali- ja terveydenhuoltoon

sosiaali- ja terveysministeriö, valtioneuvoston viestintäosasto, valtiovarainministeriö
27.3.2025 15.31 TIEDOTE

Hallitus on päättänyt täsmentää ja kohdentaa uudelleen osaa sosiaali- ja terveydenhuoltoon aiemmin kohdennetuista säästöistä. Päätettyjen toimenpiteiden arvioidaan vahvistavan julkista taloutta yhteensä noin 166 miljoonalla eurolla vuoteen 2028 mennessä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon korvaavat säästöt

- Kansaneläkelaitoksen toiminnan rahoitukseen kohdistetaan kertaluontoinen 50 miljoonan euron vähennys vuodelle 2026 aiemmilta vuosilta siirtyneen, käyttämättä jääneen rahoituksen vähentämiseksi.
- Päätöksenteon tehokkuutta hyvinvointialueilla lisätään rajoittamalla pysyvästi valtion rahoituksen käyttöä 5 miljoonalla eurolla ryhmärahojen ja kokouspalkkioiden kustannuksiin.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sote-henkilöstön erikoistumiskoulutukseen maksettavia korvauksia vähennetään kertaluontoisesti 15 miljoonalla eurolla vuonna 2026.
- Teknologian hyödyntämistä kotihoidossa lisätään asiakkaan tarve huomioiden (-16,2 miljoonaa euroa).
- Vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen ja palvelujen saatavuus turvataan täsmentämällä vammaispalvelulakia siten, että se säilyy erityislakina perustuslakivaliokunnan viitoittamalla tavalla (-20 miljoonaa euroa).
- Sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistäviä palveluita uudistetaan kokonaisuutena siten, että siirretään kuntouttava työtoiminta ja sen resurssit kuntiin ja kehitetään palvelua vahvemmin työllistymistä edistäväksi. Tähän liittyvä sosiaalinen kuntoutus säilytetään hyvinvointialueilla (-12,5 miljoonaa euroa vuodesta 2027 alkaen)
- Toteutetaan hallinnon tehostamiseen ja norminpurkuun liittyviä toimia, kuten sosiaalityöntekijöiden tehtävänjakoa koskevien velvoitteiden ja RAI-arvioinnin keventäminen sekä lastensuojeluyksiköiden päivistysääntöjen keventäminen ja joustavoittaminen (-2,5 miljoonaa euroa vuonna 2026 ja -12,6 miljoonaa euroa vuodesta 2027 alkaen).
- Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalain velvoitteiden voimaantulon siirtojen myötä rekisteröintimenettelyn maksumenojen muuttunut määräraha-vaikutus huomioidaan (-13,2 miljoonaa euroa vuosina 2026 ja 2027).
- Sosiaalihuollon lainsäädännön uudistamistyötä jatketaan. Tavoitteena on saavuttaa 50 miljoonan euron julkista taloutta vahvistava vaikutus vuonna 2027 ja aiemmin linjattu 100 miljoonan euron säästö vuodesta 2028 alkaen.

Nostot pöytäkirjamerkinnoista

1/3

Sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittäminen

Hallitus kohdistaa 40 miljoonan euron määräaikaisen valtionavustuksen hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille vuodelle 2027. Valtionavustusta on tarkoitus käyttää mm. omaishoidon kehittämiseen, hoidon sekä omalääkärimallien kokeilu- ja kehittämishankkeisiin, pitkäaikaisasunnottomuuden torjumista edistäviin kokeilu- ja kehittämishankkeisiin, lasten ja nuorten palvelujärjestelmän kehittämisen hankkeisiin sekä arviointimenettelyssä olevien alueiden kehityshankkeisiin. Valtionavustuksen myöntämisessä huomioidaan alueelliset erityispiirteet, kielelliset oikeudet sekä arviointimenettelyn tavoitteet. Hankehakua priorisoidaan niin, että sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtionavustukset viimeistään alkuvuodesta 2027. Valtionavustuksen tarkemmista reunaehdoista sovitaan kestävästä hyvinvointiyhteiskunnan ministeriryhmässä.

65 -vuotta täyttäneiden valinnanvapauskokeilu

65 vuotta täyttäneiden valinnanvapauskokeilua laajennetaan ja jatketaan vuodella hallitusohjelman Kela korvauksiin varatun rahoituksen raamissa. Kokeilun tutkimusluetteloa laajennetaan (mm. röntgen) ja vuosittaisten lääkärikäyntien määrää lisätään hoidon jatkuvuuden parantamiseksi. Kokeilu laajennetaan fysioterapiakäynteihin iäkkäiden ihmisten arjen toimintakyvyn tukemiseksi.

Hyvinvointialueiden järjestöavustukset

Hallitus kohdistaa hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille vuositasolla 25 miljoonan euron määräaikaisen valtionavustuksen vuosille 2027–2030 alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi. Alueet ja Helsingin kaupunki saavat itse määritellä valtionavustuslain puitteissa kehittämistyön painopistealueet alueellisen järjestörakenteen, erityistuntemuksen sekä tarpeen perusteella. Valtionavustuksen myöntämisessä huomioidaan kielelliset oikeudet. Hankehakua priorisoidaan niin, että sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtionavustukset viimeistään alkuvuodesta 2027.

Digitalisaatio sosiaali- ja terveyspalveluissa

Sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaatiota edistetään hyödyntämällä malleja, joilla datan avulla tarjotaan ennaltaehkäiseviä palveluita niille väestöryhmille ja niihin tilanteisiin, joissa niillä on saavutettavissa suurin terveys- ja taloushyöty.

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Laaditaan nopealla aikataululla selvitys yhdessä kaksikielisten (suomi/ruotsi) hyvinvointialueiden kanssa aiemmin Kärkullan järjestämisvastuulla olleiden ruotsinkielisten vammaispalveluiden järjestämisestä ja kehittämistarpeista.

Osana STM:n valmistelemaa naisten terveyden strategiaa selvitetään gynekologisten sairauksien ja oireyhtymien, kuten endometrioosi, adenomyoosi, PCOS ja vulvodyniahoito sekä hyperemesis gravidarumin, hoitopolkujen yhtenäistämistä.

Työllisyyspalvelut

Tuomme työterveyshuollon osaamista työllisyyspalveluihin. Pitkäaikaistyöttömien terveydentilan ja työkyvyn arvioinnin vahvistamiseksi sekä työkyvyn palauttamiseksi käynnistetään alueellinen pilotti työterveyshuollon ja työllisyysalueiden yhteistyönä. Selvitetään hyvinvointialueiden kannustimia toteuttaa työkykyarviointeja.

Velkaantumista taivattavien reformien valmistelu

Hallitus käynnistää hankkeen ja jatkaa valmistelua pidemmän aikavälin velkakestävyttä vahvistavista reformeista. Sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoitusmallia ja palvelujärjestelmää arvioivan parlamentaarisen työryhmän keskeisenä tavoitteena on julkisen talouden kestävyden turvaaminen. Hallituksen käynnistämää liikenteen verotuksen ja rahoituksen kokonaisuudistusta jatketaan.

Julkisen sektorin digitalisointia ja tekoälyn hyödyntämisen edistämistä jatketaan. Hallitus ohjaa aiemman päätöksen mukaisesti 10 miljoonaa euroa julkisen sektorin tekoälyhankkeiden toteuttamiseen. Lisäksi hallitus käynnistää hankkeen julkisen sektorin tekoälyn hyödyntämisen edistämiseksi, jonka tavoitteena on Viron esimerkin mukaisesti merkittävät kustannussäästöt pitkällä aikavälillä.

Hallitus käynnistää selvityksiä tukemaan pidemmän aikavälin säästöjen aikaansaamiseksi. Hallitus tilaa tutkimuslaitoksilta ja kansainvälisiltä järjestöiltä tutkimuksia ja selvityksiä menojen kasvun hillitsemiseksi.

Nuorten työllisyys

Hallitus toteuttaa selvityksen, jossa vertaillaan eri kuntoutusmuotojen vaikuttavuutta työelämään palaamisen edistämisessä. Tavoitteena on vähentää nuorten sairaseläkkeitä ja löytää toimintamallit, joilla voidaan varmistaa, että tarjottu kuntoutus tuottaa aidosti tuloksia.

Erytistalousalueet

Osana hallitusohjelman mukaista Itäisen Suomen ohjelman toimeenpanoa hallitus ryhtyy valmistelemaan määräaikaisen kokeilulainsäädäntöhankkeen käynnistämistä koskien erityistalousalueita. Lopullinen päätös mahdollisista kokeilualueista ja alueilla käytettävistä tukitoimista sekä kannustimista tehdään osana käynnistettävää säädösvalmisteluhanketta.

Kiitos.
Hauskaa vappua,
glada vappen
kaikille!

Erja Lindberg, erja.lindberg@kuntaliitto.fi
Ellen Vogt, ellen.vogt@hyvil.fi

HYVIL

**KUNTA
LIITTO**

Kehysriihen toimenpiteiden ja muiden vireillä olevien hankkeiden toimeenpanon eteneminen

Työllistymisen monialaisen edistämisen yhdyspintaverkosto
Hanna Liski-Wallentowitz 29.4.2026

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Nuorten työllistymisasetelien laajennus

- Hallitus tahtoo parantaa erityisesti nuorten mahdollisuuksia päästä kiinni työelämään.
- Hallitus vahvistaa nuorille suunnattua työllistymisaseteliä 20 miljoonalla eurolla. Viime syksyn budjettiriihessä työllistymisaseteliin osoitettiin 30 miljoonaa euroa.
- Työllistymisasetelien myönnössä painotetaan 18–29-vuotiaita nuoria, joilla ei ole kertynyttä työhistoriaa tai koulutusta tai se on vähäistä.
- Jatkovalmistelussa arvioidaan mahdollisuuksia työllistymisasetelien myöntökriteerien joustavoittamiseen: Soveltamisala ja työllistämisen minimiaika.
- Asetusmuutoksen valmistelu käynnissä.

Nuorisotyöttömyyden helpottamiseen kohdennettavat kaupunkipilotit

- Toteutetaan kuudessa suurimmassa kaupungissa ja lisäksi tietyissä korkean nuorisotyöttömyyden kaupungeissa.
- Naapurustoihin ja kaupunginosiin kohdistuva pilotti nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Piloteissa toimet suunnataan niille postinumeroalueille, joilla nuorisotyöttömyys ja syrjäytymisriski on kaikista korkein.
- Tavoitteena on ehkäistä nuorten pitkäaikaistyöttömyyttä ja parantaa erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien, työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien 18–29 -vuotiaiden nuorten kiinnittymistä työhön, koulutukseen ja hyvinvointia tukeviin palveluihin.
- Hyödynnetään laajasti yksityistä ja kolmatta sektoria ja kehitetään uusia vaikuttavia tapoja tavoittaa ja tukea nuoria: toivotaan, että kehitetään myös uusia toimintamalleja.
- Pilotteihin varataan yhteensä 15 miljoonaa euroa.
- Toimenpiteet ja yhteistyömallit voivat vaihdella kaupunkikohtaisesti tarpeiden ja tilanteen mukaan.
- Asetusvalmistelu käynnistynyt, aikataulu ja menettelyt täsmentyvät valmistelun edetessä.

Osaamisseteli täydennyskoulutukseen pitkäaikaistyöttömille

- Pitkäaikaistyöttömien pääsyä takaisin työelämään tuetaan täydennyskoulutukseen tarkoitetulla osaamissetelillä. Tähän varataan 20 miljoonaa euroa.
- Kohdennetaan yli 25-vuotiaalle työttömälle työnhakijalle, jonka työttömyys on kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään 12 kuukautta ennen osaamissetelin myöntämistä.
- Osaamisseteliä voisi käyttää enintään kuusi kuukautta kestäviin maksullisiin ammatillisia valmiuksia tai yritystoiminnan edellytyksiä parantaviin opintoihin tai yksityisiin uraohjaus- ja valmennuspalveluihin.
- Voisi hyödyntää esimerkiksi kansalaisopistojen tai työväenopistojen kielikoulutustarjontaan, erilaisiin passi- ja korttikoulutuksiin, avoimen korkeakoulun koulutustarjontaan, ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen maksulliseen koulutustarjontaan sekä maksullisiin pätevyyskoulutuksiin (tarkentuu).
- Toteutetaan valtionavustuksena työvoimaviranomaisille palveluiden kustannusten kattamiseen.
- Aikataulu ja myöntämismenettely tarkentuvat valmistelun edetessä.

Työvoimapolitiittinen tuki/avustus kolmannelle sektorille

- Työvoimaviranomaisille säädettäisiin uusi tehtävä myöntää yhdistyksille ja säätiöille rahoitusta pitkään työttömänä olleille kohdennettavaan toimintaan.
 - Kyseessä olisi työvoimapalveluiden järjestämiseen liittyvä pysyvä tehtävä.
 - Uuteen työvoimapolitiittiseen tukeen/avustukseen ohjataan uudelleenkohdennuksina 13 miljoonaa euroa.
- Luonnos hallituksen esitykseksi on tulossa lausunnolle 5/2026.
 - Toteutettaisiin hankkeina. Voisi sisältää laajasti / monipuolisesti erityyppistä toimintaa.
 - Työvoimaviranomainen avaisi tuen/avustuksen haettavaksi ja myöntäisi tuen/avustuksen. Hakuilmoituksessa olisi myös toiminnan tavoitteista ja sisällöstä.
 - Toimintaa, joka parantaisi työttömän työnhaun ja työllistymisen yleisiä edellytyksiä.
 - Työvoimaviranomainen ohjaisi työttömän hankkeeseen. Toimintaan osallistuminen ei poistaisi kunnan rahoitusosuutta työttömyysetuudesta.
 - Tuki/avustus voitaisiin myöntää enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.
 - Tuen/avustuksen määrä olisi enintään 100 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- Annettaisiin budjettilakina syksyllä 2026, voimaan vuonna 2027.

Muut HE-luonnokset

PALKKATUKI-HE

- Muutosehdotukset tarkastelussa ja joltain osin poliittisesti linjattavina.
- Lausunnot kesäkuun alussa, lausuntoaika 8 viikkoa. Annetaan budjettilakina syksyllä 2026, voimaan 2027.

KEHA-KESKUKSEN TEHTÄVIEN MUUTTAMINEN –HE (KEHA-selvityksen toimeenpano)

- Lausuntokierros alkaisi kesäkuun alussa, lausuntoaika 8 viikkoa. Annetaan budjettilakina 2026, voimaan 2027.

TULOREKISTERIN KÄYTÖN LAAJENTAMINEN

- Etenee hieman etuajassa. Annetaan eduskunnalle kevätistuntokaudella 2026, tarkoitettu tulemaan voimaan 1.11.2026.

Osallistu työ- ja elinkeinoministeriön virkapuheenvuoron valmisteluun!

Ministeriöissä valmistaudutaan tulevaan hallituskauteen. Kansliapäälliköiden puheenvuoron ja ministeriöiden virkapuheenvuorojen valmistelu on käynnissä.

Työ- ja elinkeinoministeriön virkapuheenvuoro rakentuu TEM:n ja hallinnonalan strategian kolmesta päätavoitteesta:

- elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu
- työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee
- puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteiden saavuttamista

Puheenvuoroja valmistellaan rinnakkain ja ne valmistuvat siten, että kansliapäälliköiden puheenvuoro julkaistaan keväällä 2026, ministeriön virkapuheenvuoro puolestaan loppusyksystä 2026. Lisäksi tulevaisuusselonteon toinen osa annetaan eduskunnalle kevätistuntokaudella 2026. Kaikki nämä pohjustavat tulevaa hallitusohjelman laadintaa.

Sidosryhmillä on mahdollisuus antaa kommentteja valmisteluun lausuntopalvelun kautta 27.4.–24.5.2026 välisenä aikana. Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/12247/2026

Kela|Fpa

Katsaus Kelan toimeenpanemiin työkykyetuuksiin ja kuntoutuspalveluihin

Ismo Hiljanen
Johtava asiantuntija
Kela
29.4.2026

Sisältö

1. Näkymiä Kelan toimeenpanemiin työkykyetuuksiin ja työkyvyn arviointiin
2. Tilastotietoja Kelan kuntoutuspalveluista

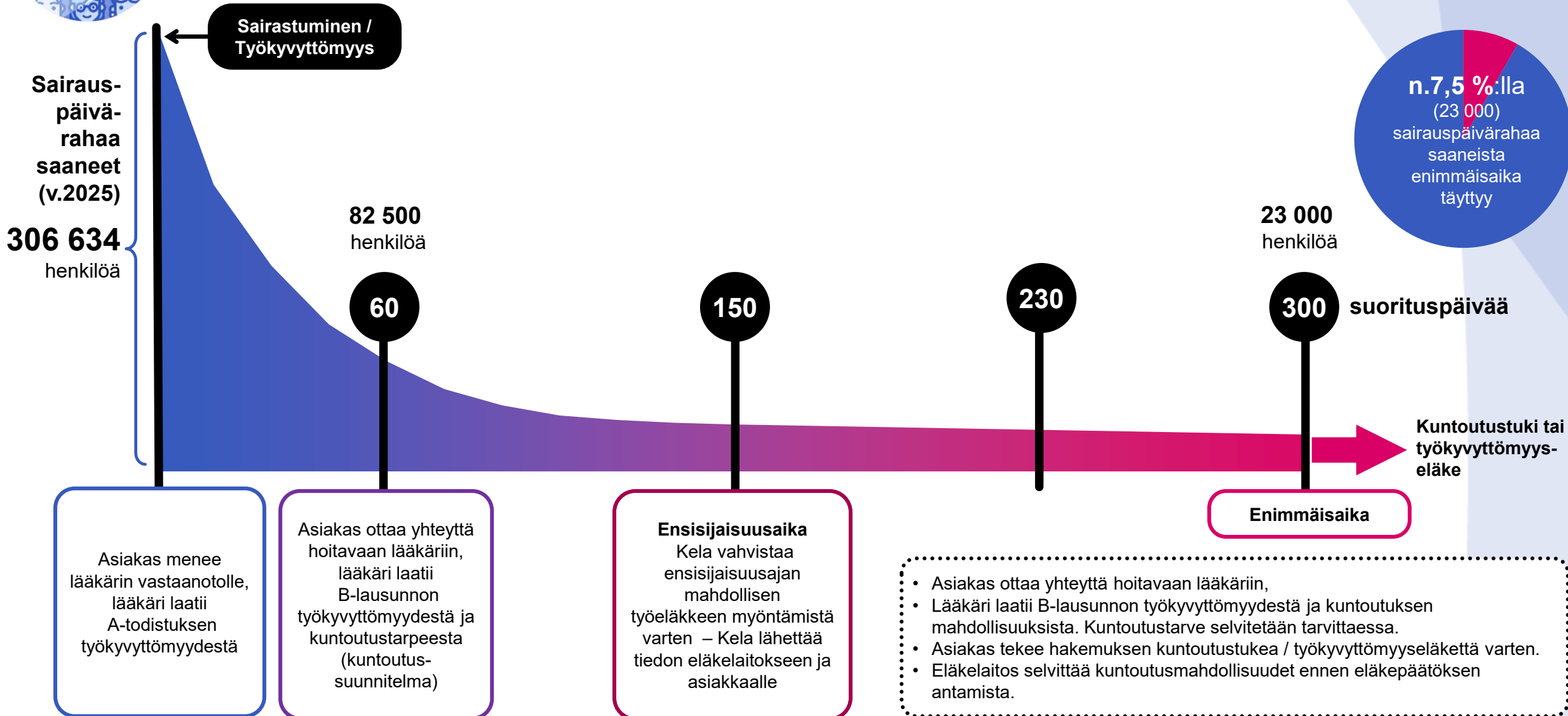
Kela|Fpa[®]

Työkykyetuedet ja työkyvyn arviointi

Kuvaus sairauspäivärahasprosessista

Elämäntilanne: riippumaton

Sairauspäiväraha v. 2025

Kela maksoi
sairauspäivärahaa

848 milj. €

Saajia yhteensä

306 634

asiakasta

Yleisimpänä perusteena
mielenterveyden ja
käyttäytymishäiriöt

101 522 asiakasta

Keskimäärin

59,36 €/pvä

Keskimääräinen kesto
47 korvattua päivää / saaja

14,29

milj.
korvattua
päivää

Saajista 188 779 naista, 117 855 miestä

Sairauspäiväraha v. 2025 (työttömät)

Kela maksoi
sairauspäivärahaa

138 milj. €

Saajia yhteensä

30 561

asiakasta

Yleisimpänä perusteena
mielenterveyden ja
käyttäytymishäiriöt

13 865 asiakasta

Keskimäärin

44,21 €/pvä

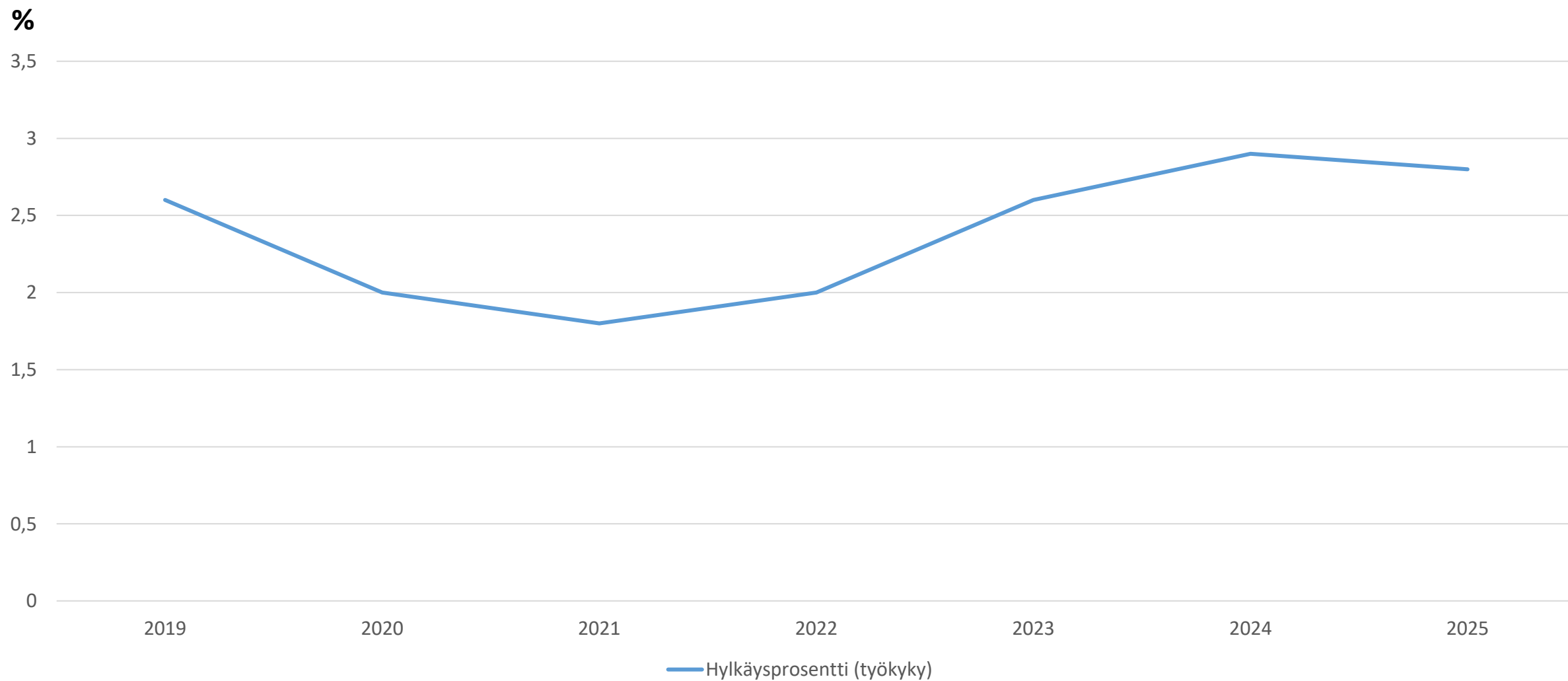
Keskimääräinen kesto
102 korvattua päivää / saaja

3,12 milj.
korvattua
päivää

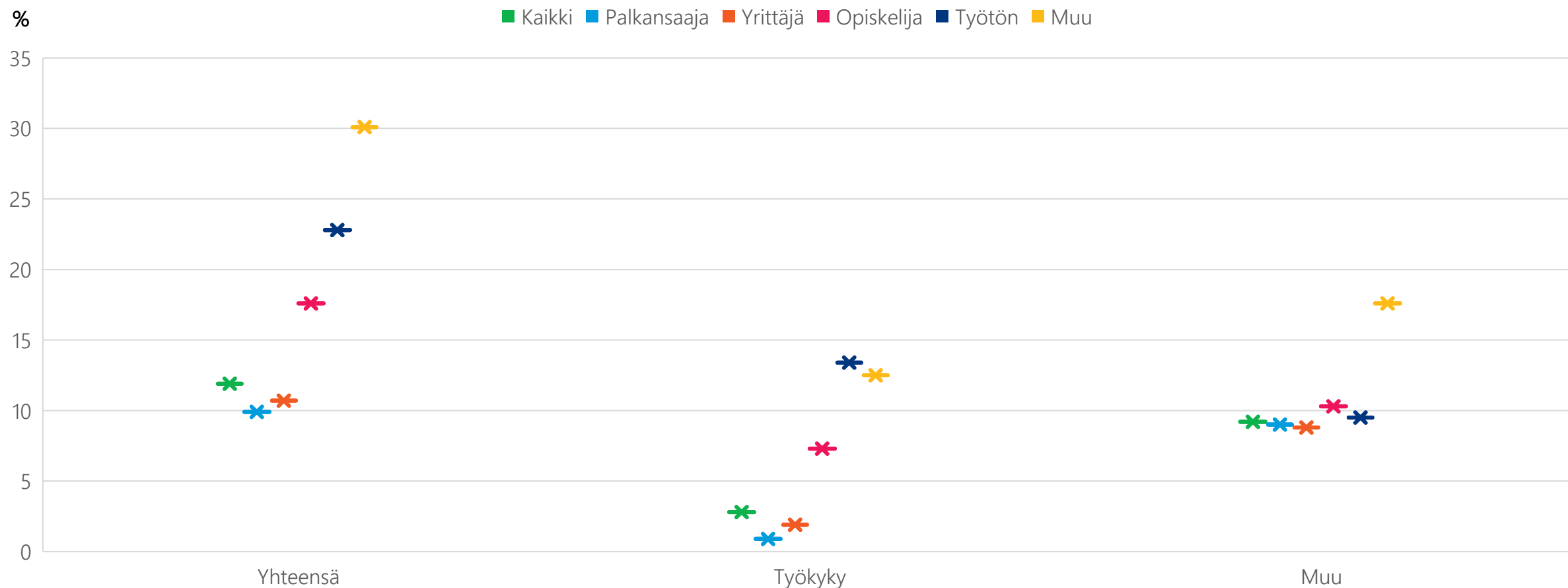

Saajista 15 454 naista, 15 107 miestä

Sairauspäivärahan hylkäysprosentti (työkyky) 2019 - 2025

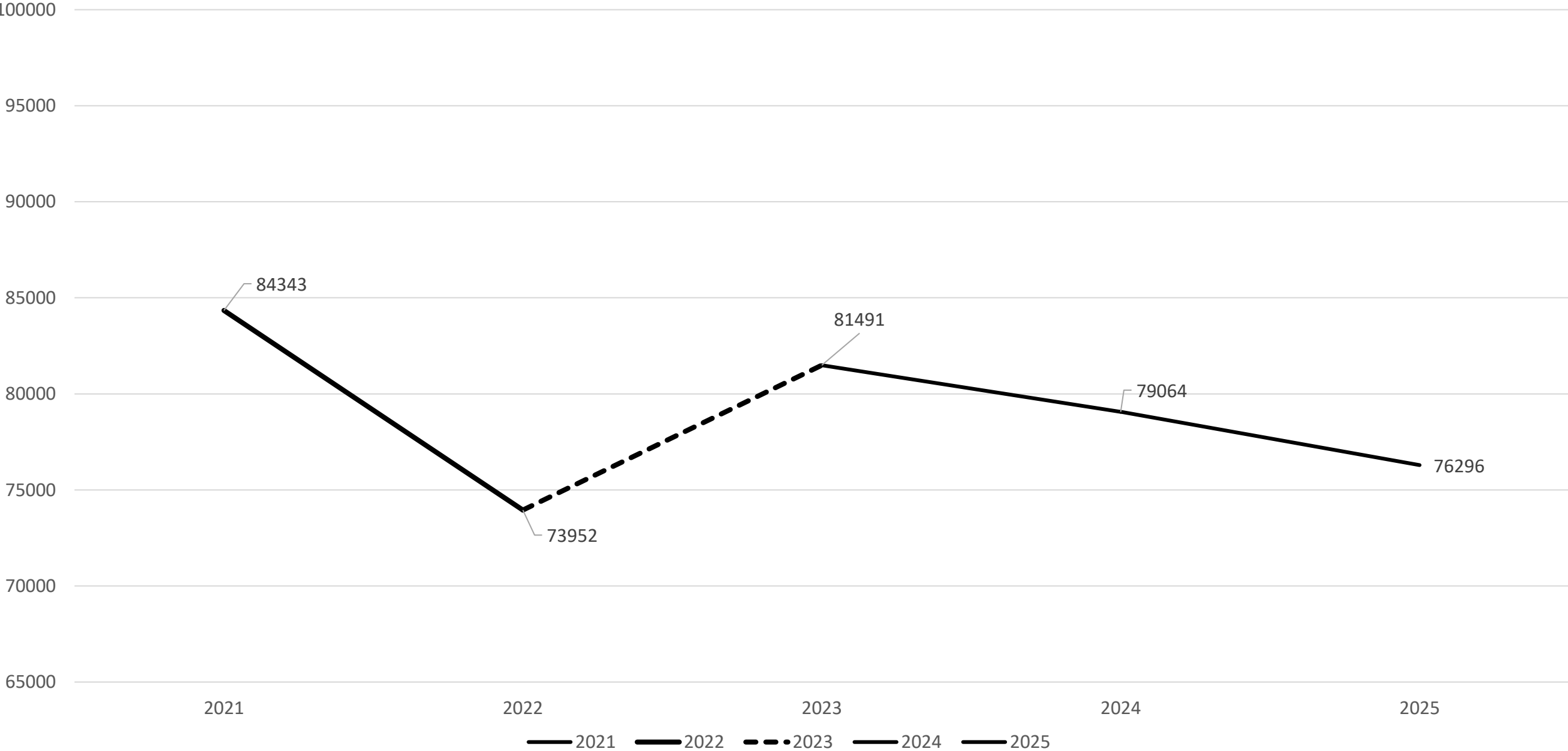

Sairauspäivärahan hylkäysprosentit (kaikki, työkyky ja muu)

Sairauspäiväraharatkaisut, joihin liittyy asiantuntijalääkäriarvio (Ikm) 2021 – 2025 (sairauspäiväraha, Kela)

Julkaisu rajoitettu

Uusia hakemuksia ratkaistu

19 343

Kuntoutustuen jatkohakemuksia ratkaistu

19 981

Uusien hakemusten muutos vuoteen 2024

- 1,3 %

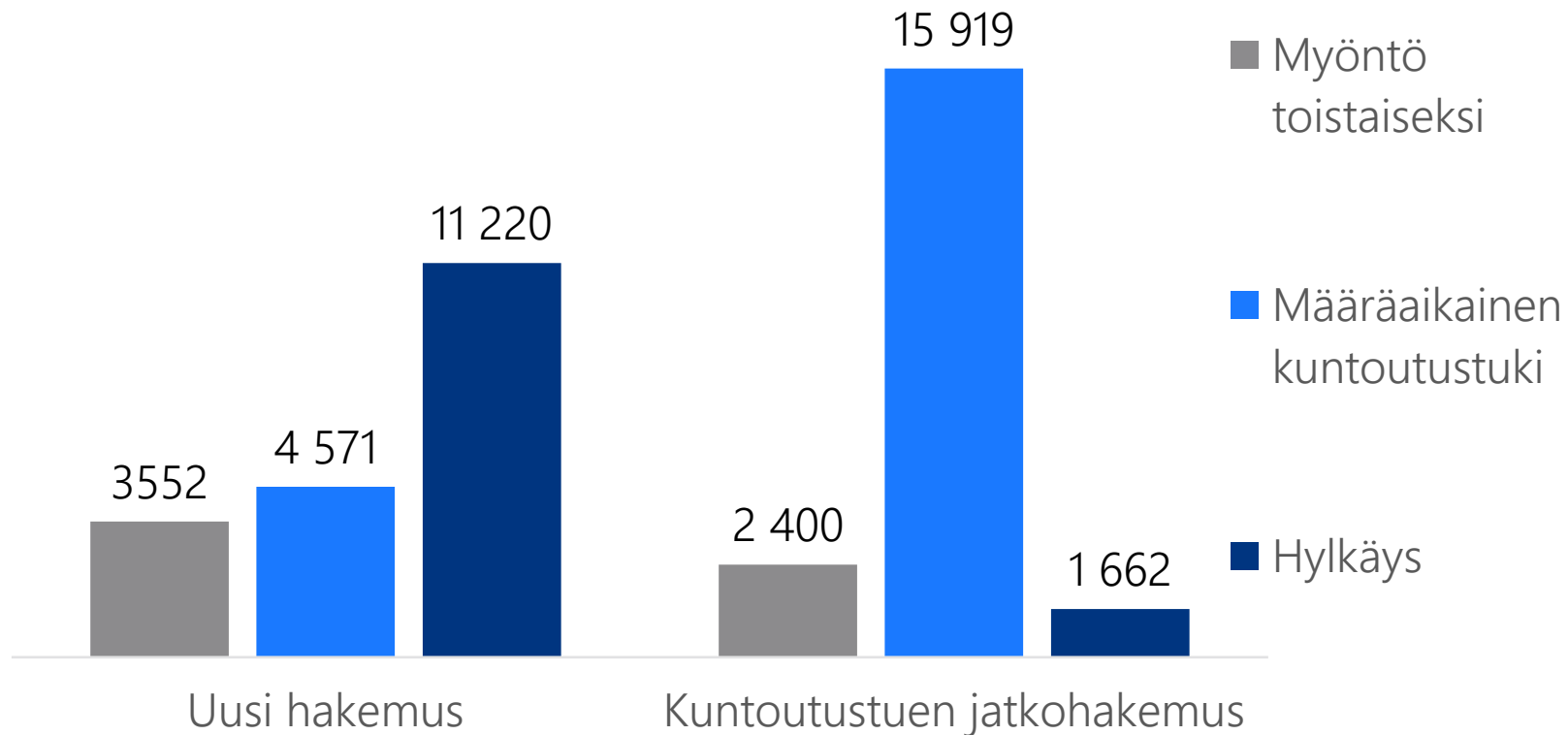

Jatkohakemusten muutos vuoteen 2023

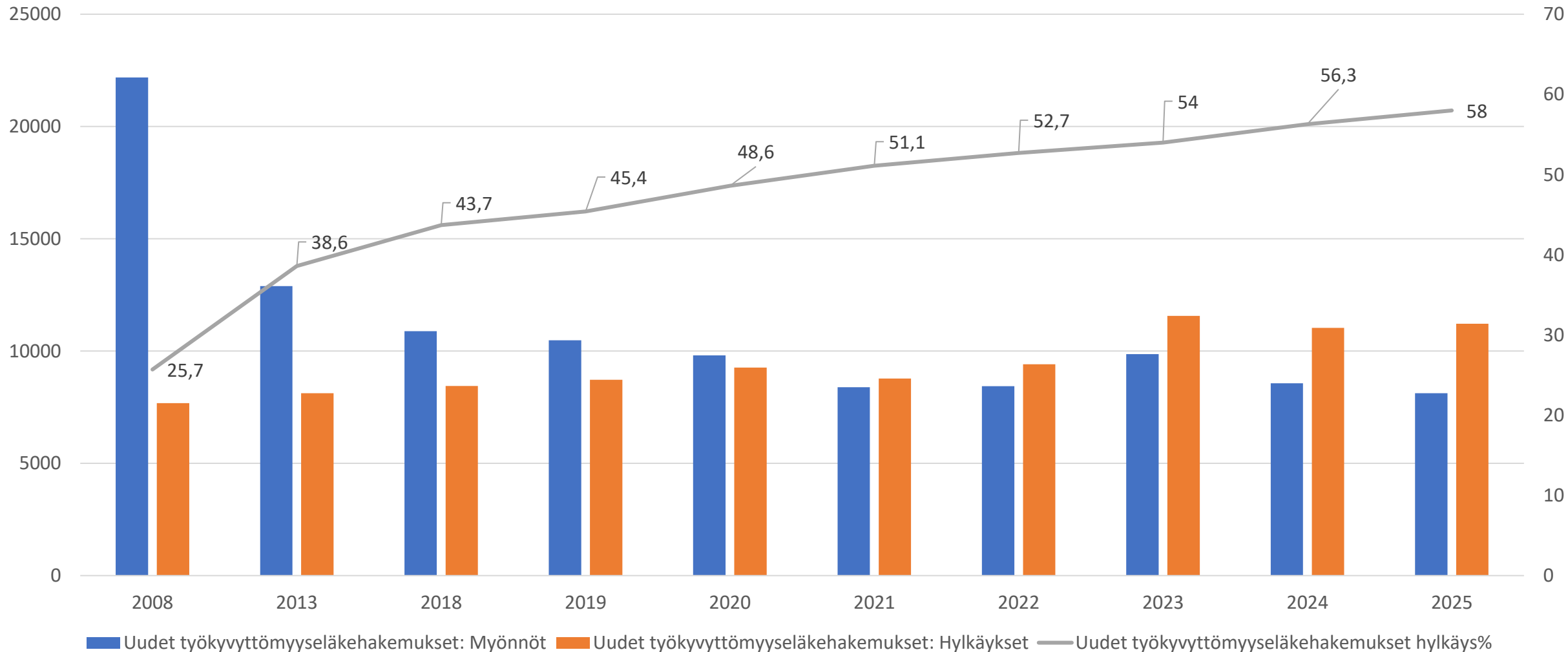
- 2,2 %

Kelasta annetut työkyvyttömyyseläkepäätökset vuonna 2025

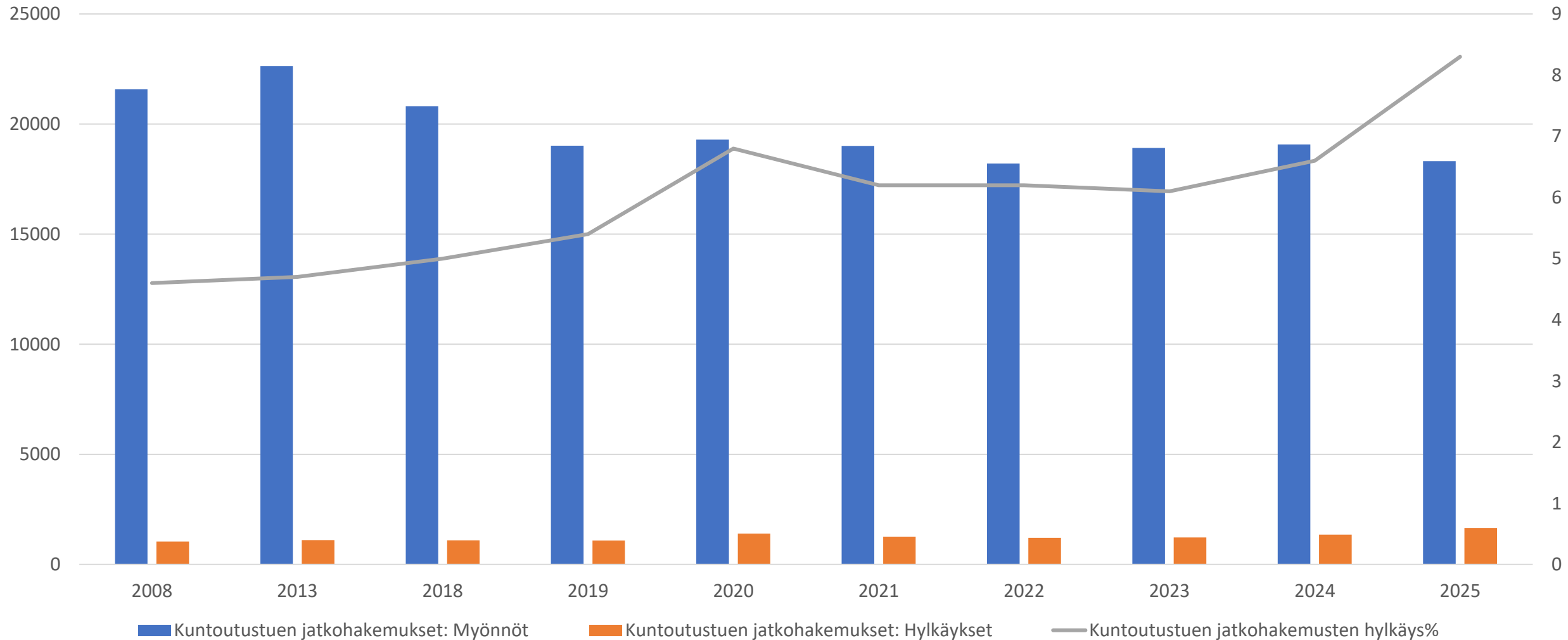
Uusien hakemusten ja jatkohakemusten jakautuminen

Uusien työkyvyttömyyseläkehakemusten jakautuminen lopputuloksen mukaan

Kuntoutustuen jatkohakemusten jakautuminen lopputuloksen mukaan

Kela|Fpa[®]

Tilastotietoja Kelan kuntoutuspalveluista

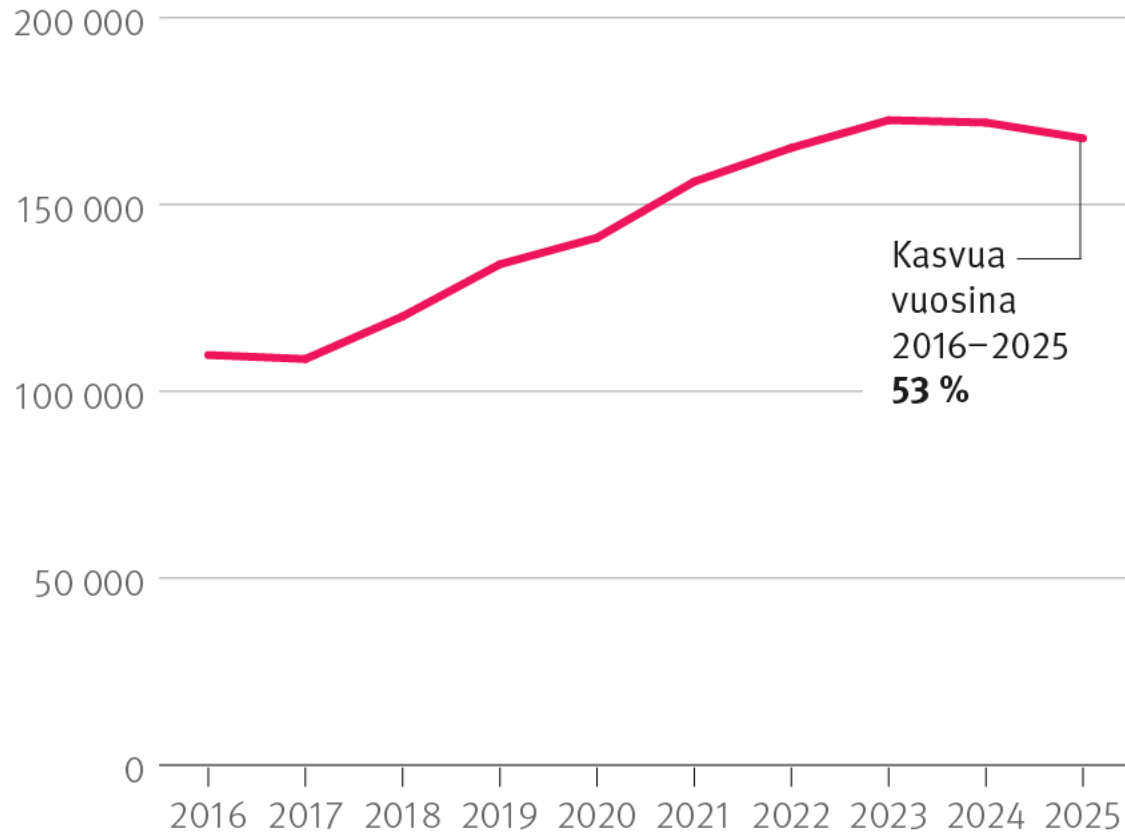
Kuntoutuksen asiakkaat vuonna 2025

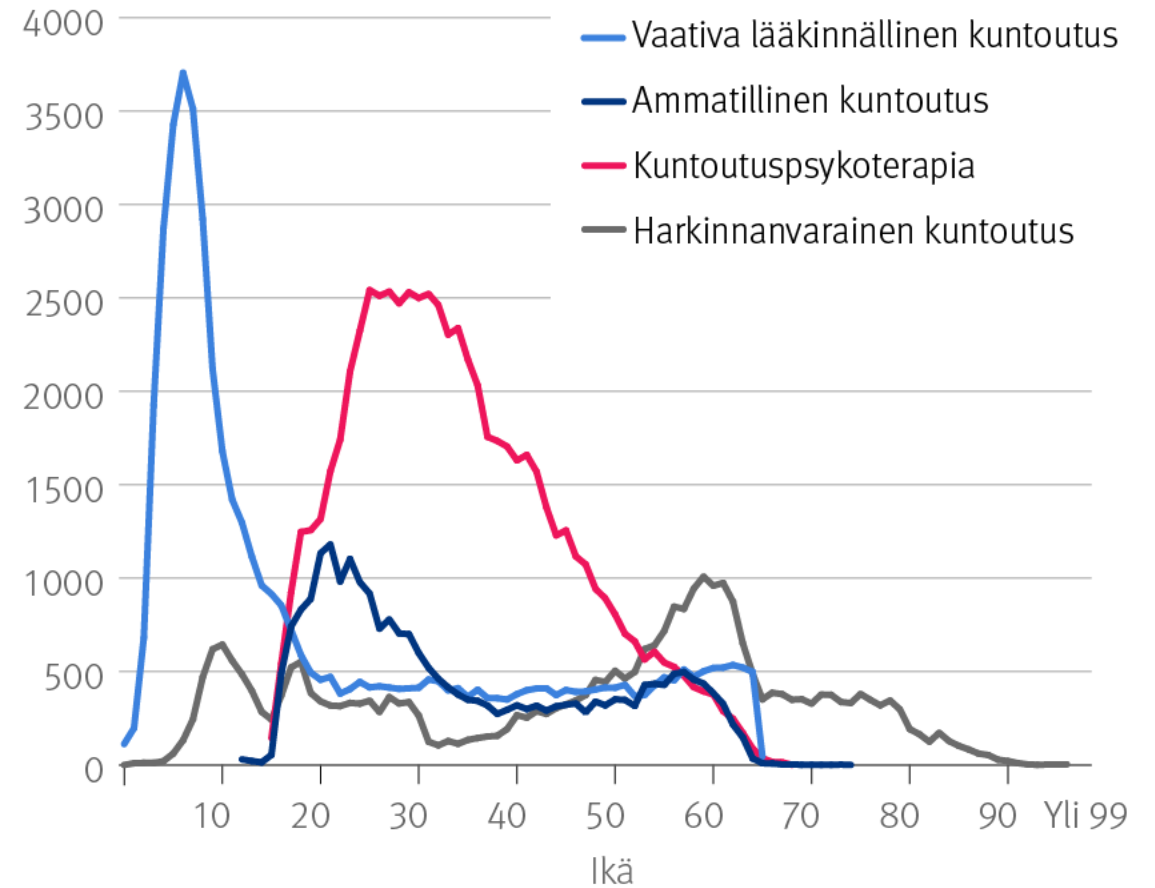
Asiakkaita yhteensä

167 734

Kuntoutusasiakkaat 2016–2025

Kuntoutusasiakkaat ikäryhmittäin

Kuntoutuspalvelut vuonna 2025

Kuntoutus-
asiakkaita

167 734

Kuntoutus-
vuorokaudet ja
tapaamiset
yhteensä

4,3 milj.

Kuntoutuspalvelu-
kustannukset

538,8 milj. €

Kustannukset/
asiakas/vuosi

3 212 €

Asiakasmäärä
aikuiset
(Yli 29-vuotta)

92 061

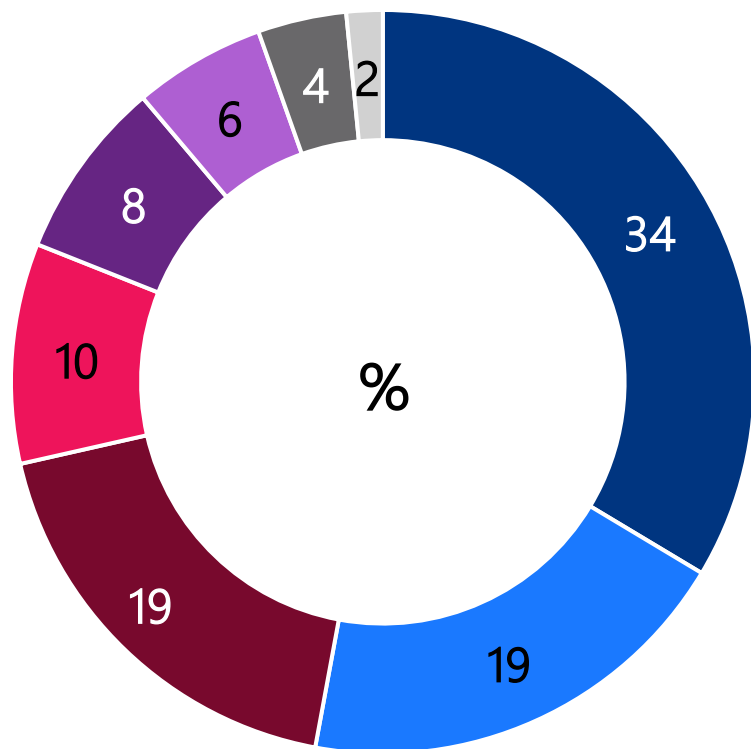
Asiakasmäärä
lapset ja nuoret
(0-29-vuotta)

75 673

Ratkaisumäärä eri palveluihin 237 796

Kuntoutuksen asiakkaat vuonna 2025

Kuntoutusasiakkaiden tilanne ennen kuntoutuksen alkua

- Työssä oleva
- Alle 16-vuotias
- Opiskelija
- Työtön
- Sairauspäiväraha tai kuntoutustuki
- Työkyvyttömyyseläke
- Muu eläke
- Muu

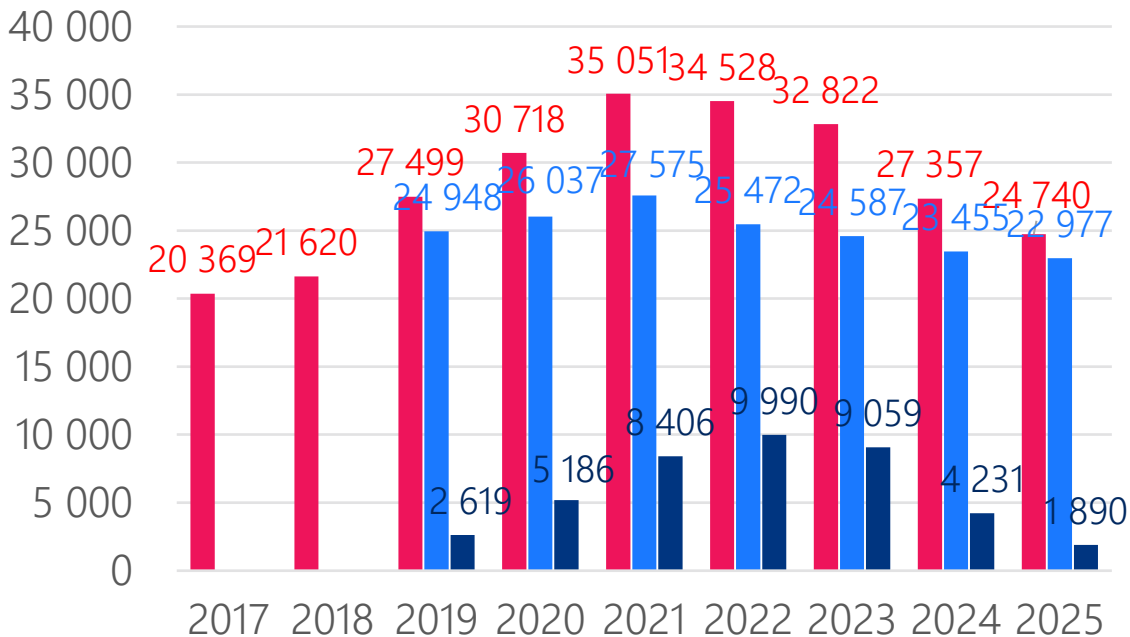
Asiakkaita yhteensä
167 734

Puolet
kuntoutus-
asiakkaista on
työssä olevia tai
opiskelijoita

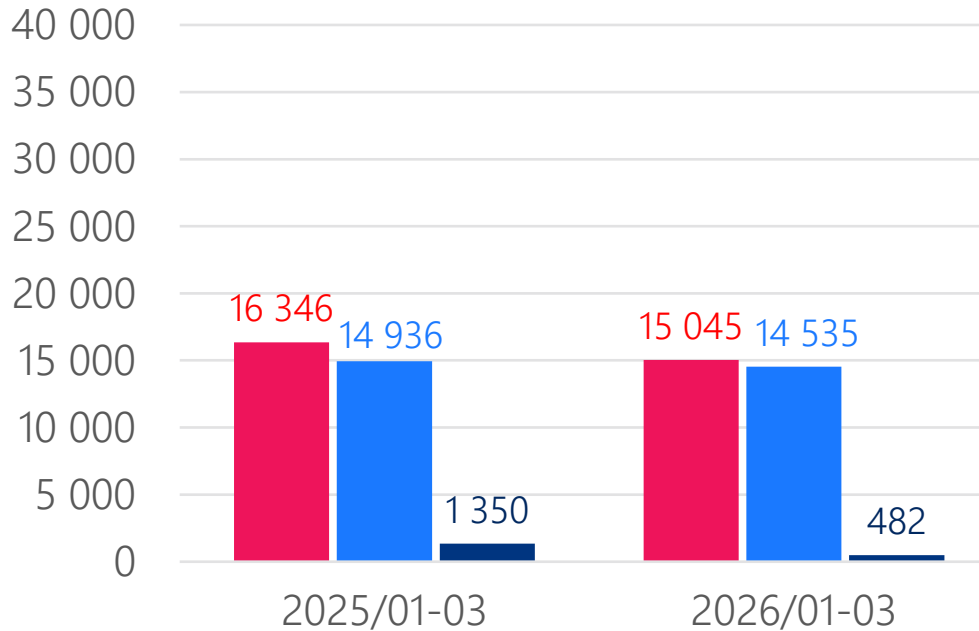
Ammatillisen kuntoutuksen asiakkaat vuosina 2017–2026 (03/2026)

Asiakkaat

- Ammatillinen kuntoutus yhteensä
- -Ammatillinen kuntoutus (6 §)
- -Nuoren ammatillinen kuntoutus (7 a §)

Asiakkaat

- Ammatillinen kuntoutus yhteensä
- -Ammatillinen kuntoutus (6 §)
- -Nuoren ammatillinen kuntoutus (7 a §)

Ammatillinen kuntoutus (KKRL 6 § ja 7a §) vuonna 2025

Kuntoutus-
asiakkaita

24 740

KKRL 6 §:n asiakkaita

22 977

KKRL 7a §:n asiakkaita

1 890

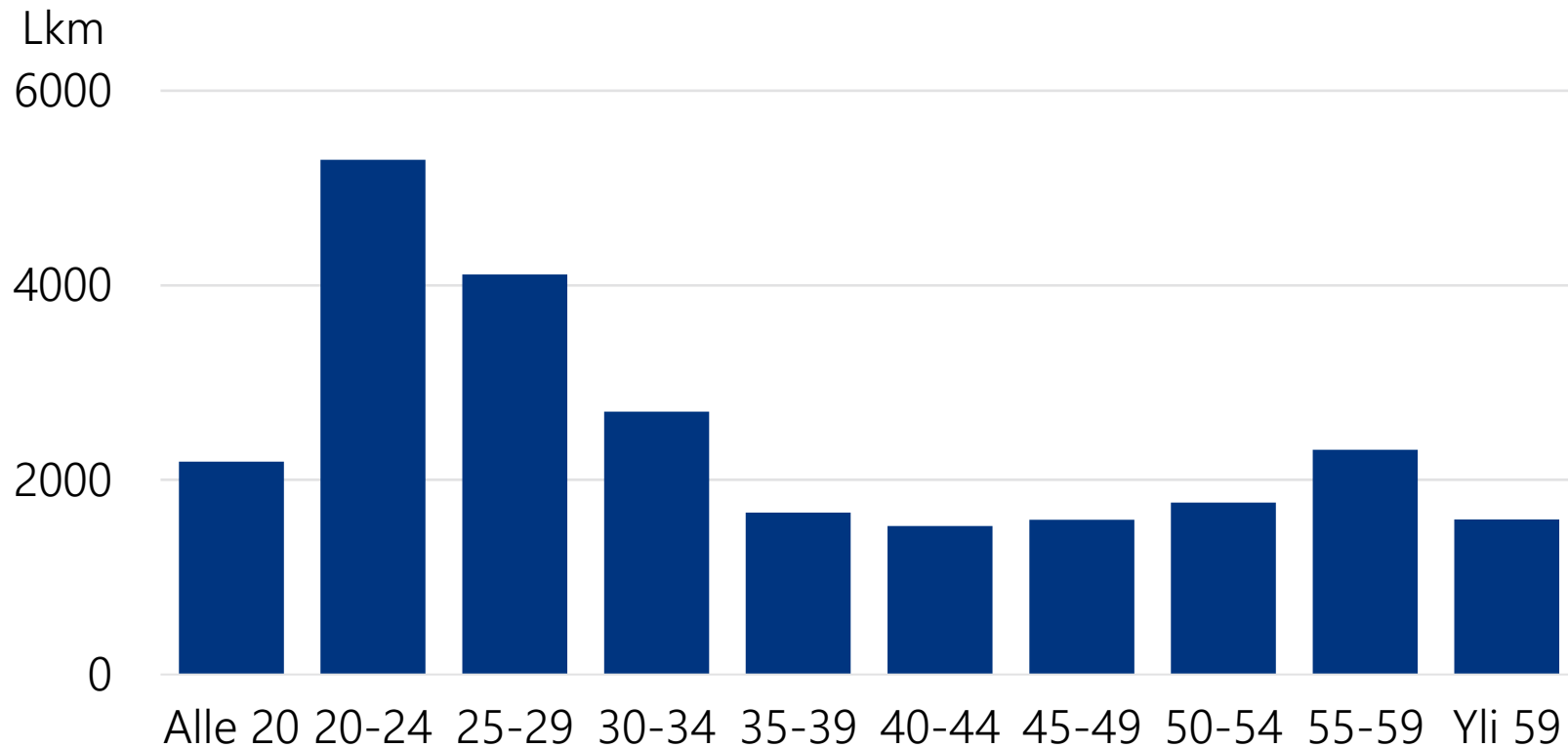
Ammatillisen
kuntoutuksen
kuntoutusraha-
kustannukset/
asiakas/vuosi

3 831 €

Ratkaisumäärä eri palveluihin 33 873

Ammatillinen kuntoutus (KKRL 6 § ja 7a §) vuonna 2025

Kuntoutusasiakkaat ikäryhmittäin

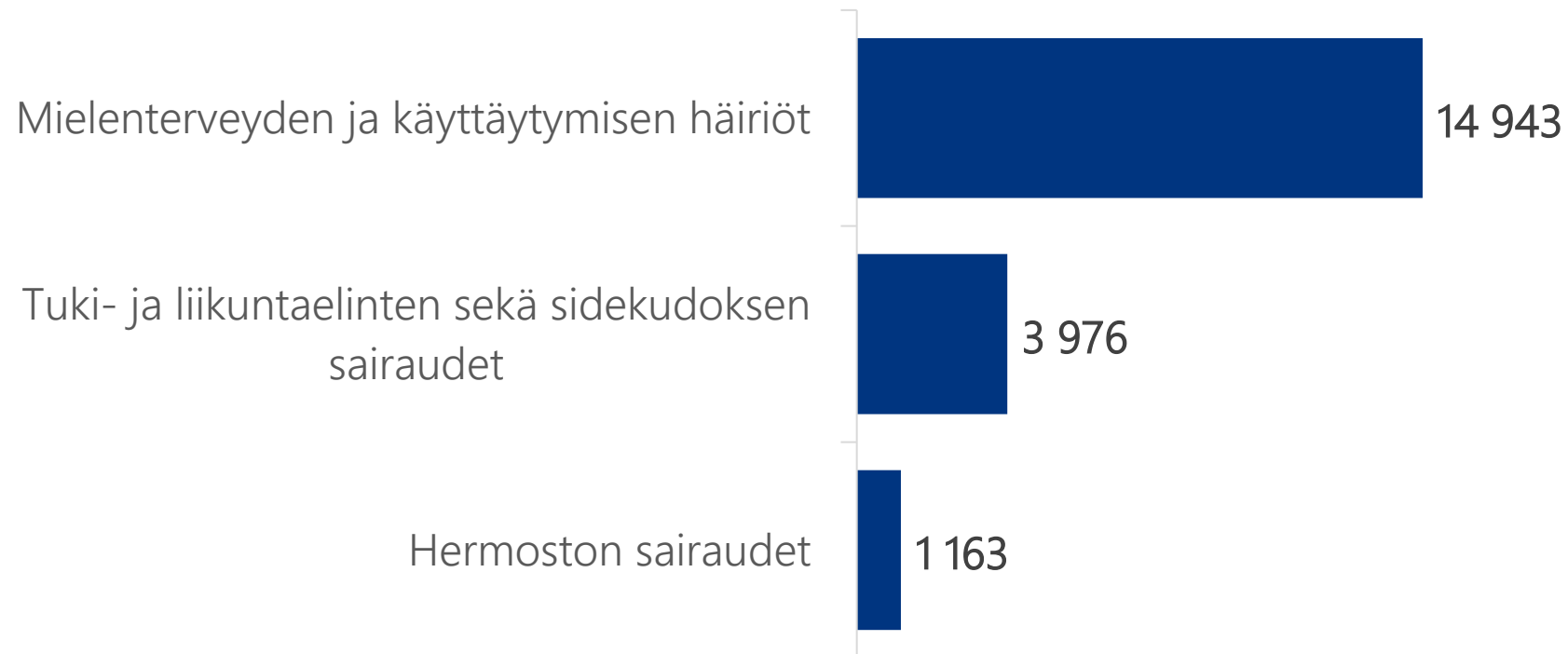
Asiakkaita yhteensä
24 740

**Ammatillisen
kuntoutuksen
asiakkaista lähes
puolet on alle
30-vuotiaita
nuoria**

Ammatillinen kuntoutus (KKRL 6 § ja 7a §) vuonna 2025

Kolme yleisintä sairauspäiryhmää asiakasmäärän mukaan

Asiakkaita yhteensä
24 740

Kiitos!

Ismo Hiljanen
ismo.hiljanen@kela.fi

Kela|Fpa

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön tilanne

Nostoja HVA johdon kyselystä 29.4.2026

Terhi Virtanen, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy

Tietoa HVA johdon kyselystä ja kohderyhmistä

- Kysely on osa Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n ja Kuntaliitto ry:n yhteistyötä kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintatyön tukena.
- HVA johdon kyselyn kohderyhmiä olivat:
 - Aluevaltuustojen ja aluehallitusten puheenjohtajat,
 - Yhdyspintalautakuntien/yhdyspintavaliokuntien tai vastaavien puheenjohtajat,
 - Hyvinvointialuejohtaja sekä toimialajohtajat ja palvelualuejohtajat sekä
 - Helsingin osalta hyvinvointialuejohtaja sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden toimialajohtajat ja palvelualuejohtajat.
- Kysely lähetettiin hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kirjaamoille 23.2.2026.
 - Muistutus kyselyyn vastaamisesta lähetettiin kirjaamojen kautta ke 3.3.2026
 - Lisäksi pe 5.3.2026 lähetettiin kohdennettu muistutus hyvinvointialuejohtajille, aluehallitusten ja -valtuustojen puheenjohtajille.
 - Vastausaikaa annettiin 8.3.2026 saakka (2 viikkoa) mutta kysely pidettiin lopulta avoinna myös 9.3. päivän ajan, koska vastauksia tuli edelleen järjestelmään (+5).
- Vastauksia saatiin yhteensä 78 kpl.

Tietoa kyselyyn vastanneista

Alue	Vastanneita n= 78	% osuus kaikista vastanneista
Etelä-Karjala	2	2,5%
Etelä-Pohjanmaa	9	11,5%
Etelä-Savo	2	2,6%
Helsinki	1	1,3%
Itä-Uusimaa	0	0%
Kainuu	4	5,1%
Kanta-Häme	2	2,6%
Keski-Pohjanmaa	2	2,6%
Keski-Suomi	2	2,6%
Keski-Uusimaa	4	5,1%
Kymenlaakso	1	1,3%
Lappi	0	0%
Länsi-Uusimaa	1	1,3%
Pirkanmaa	2	2,6%
Pohjanmaa	3	3,8%
Pohjois-Karjala	6	7,7%
Pohjois-Pohjanmaa	19	24,3%
Pohjois-Savo	4	5,1%
Päijät-Häme	6	7,7%
Satakunta	2	2,6%
Vantaa ja Kerava	1	1,3%
Varsinais-Suomi	5	6,4%

Vastauksia kaikilta alueilta yht. 78 kpl
24 luottamushenkilöä (31%)
54 viranhaltijaa (69%)

Vastaajan ensisijainen asema	Vastanneita (n=78)	% vastaajista
Hyvinvointialueen hallituksen puheenjohtaja	9	11,5%
Hyvinvointialueen valtuuston puheenjohtaja	6	7,7%
Jaoston/lautakunnan tai vastaavan puheenjohtaja. Mikä jaosto/lautakunta?	9	11,5%
Hyvinvointialuejohtaja	6	7,7%
Toimialajohtaja tai vastaava hyvinvointialueella. Vastuu-/tehtäväalue:	19	24,4%
Palvelualuejohtaja tai vastaava. Vastuu-/tehtäväalue:	28	35,9%
Helsingin vastaaja - rooli/vastuu-/tehtäväalue:	1	1,3%

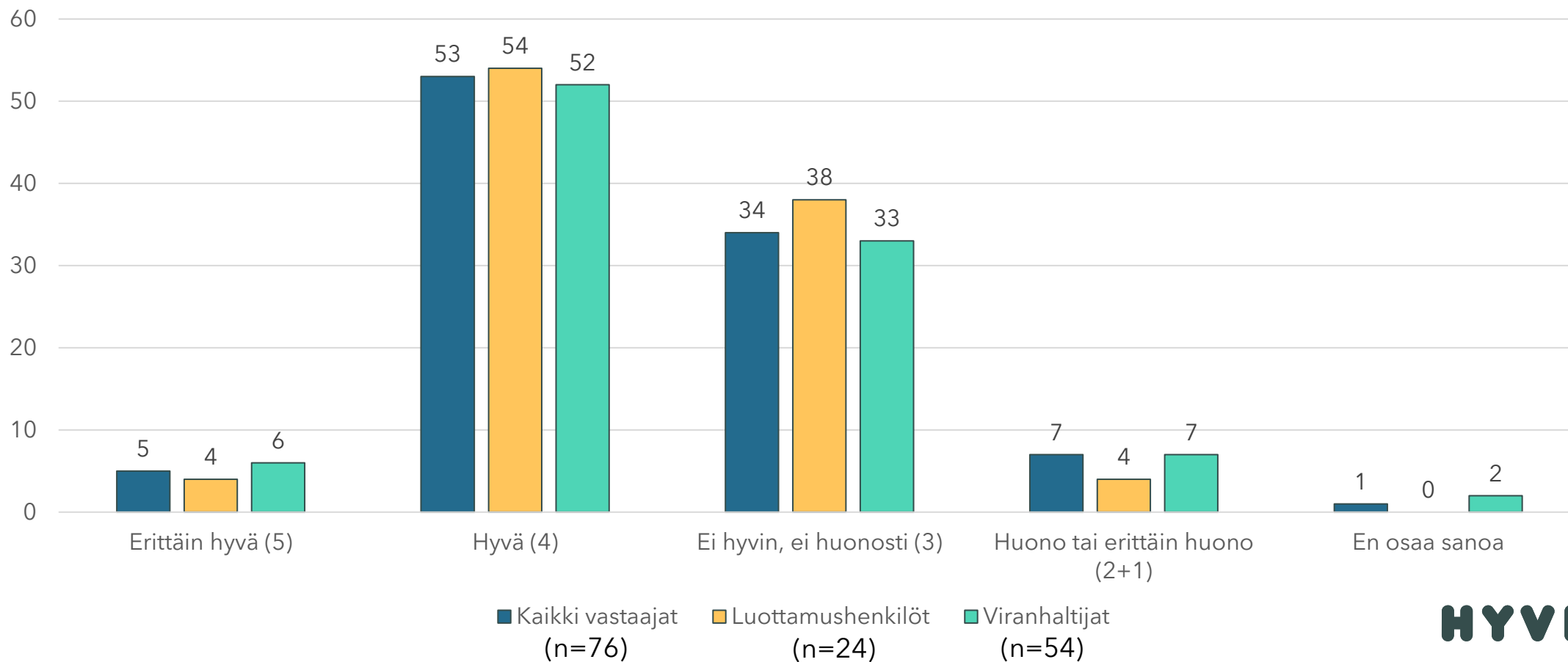
Vastaajien ensisijainen asema ja rooli

- Luottamushenkilöistä (n=24)
 - Aluehallituksen tai aluevaltuuston puheenjohtajia 15 kpl (n. 63 %)
 - Jaoston, lautakunnan tai vastaavan puheenjohtajia 9 kpl (n. 38 %)
 - Luottamushenkilövastaajista 64 % toimii luottamustehtävissä /-tehtävissä myös kunnassa (n= 16, kysymykseen vastanneita yhteensä 25 kpl).
- Viranhaltijoista (n=54)
 - Hyvinvointialuejohtajia tai toimialajohtajia yht. 25 kpl (46 %)
 - Palvelualuejohtajia tai vastaavia 29 kpl (54 %)
- Toimiala- ja palvelualuejohtajien pääasiallinen tehtäväalue, vastanneita n=47, vastauksia yht. 56 kpl (voinut vastata useamman vaihtoehdon)
 - Sosiaalitoimi 13 kpl
 - Terveystoimi 22 kpl
 - Pelastustoimi 10 kpl
 - Muu 11 kpl (järjestämistoiminnot, konserni- tai yleisjohto, hallinto-, tuki-, strategia- ja integraatiopalvelut)

1. Miten arvioit yhteistyön toimivuutta hyvinvointialueen ja alueen kuntien välillä tällä hetkellä? (n=76)

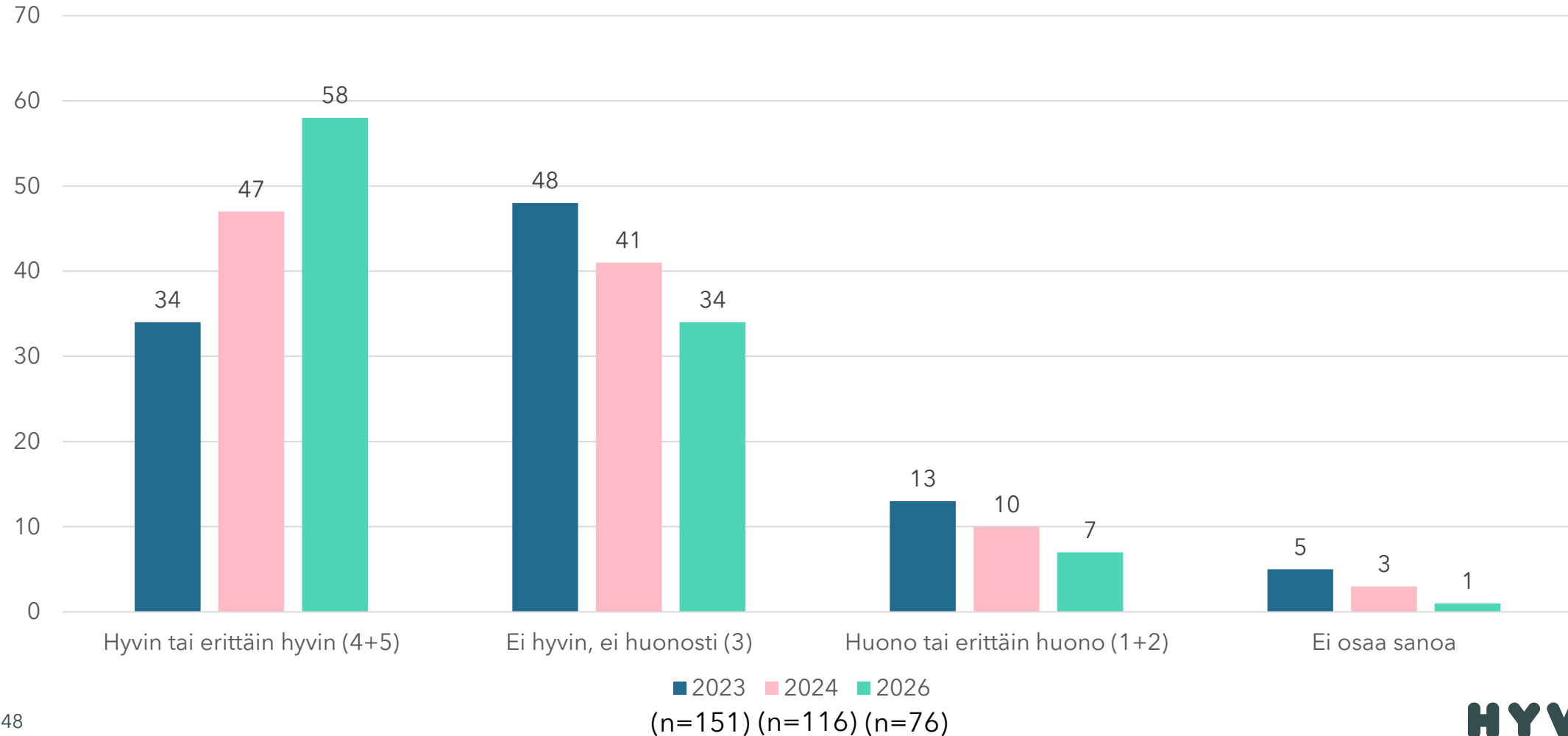
Yli puolet (58 %) kaikista vastaajista arvioi yhteistyön toimivuuden hyvinvointialueen ja alueen kuntien välillä hyväksi tai erittäin hyväksi (44 vastaajaa 76:sta).

Vastausten %-jakaumat: kaikki vastaajat, luottamushenkilöt, viranhaltijat

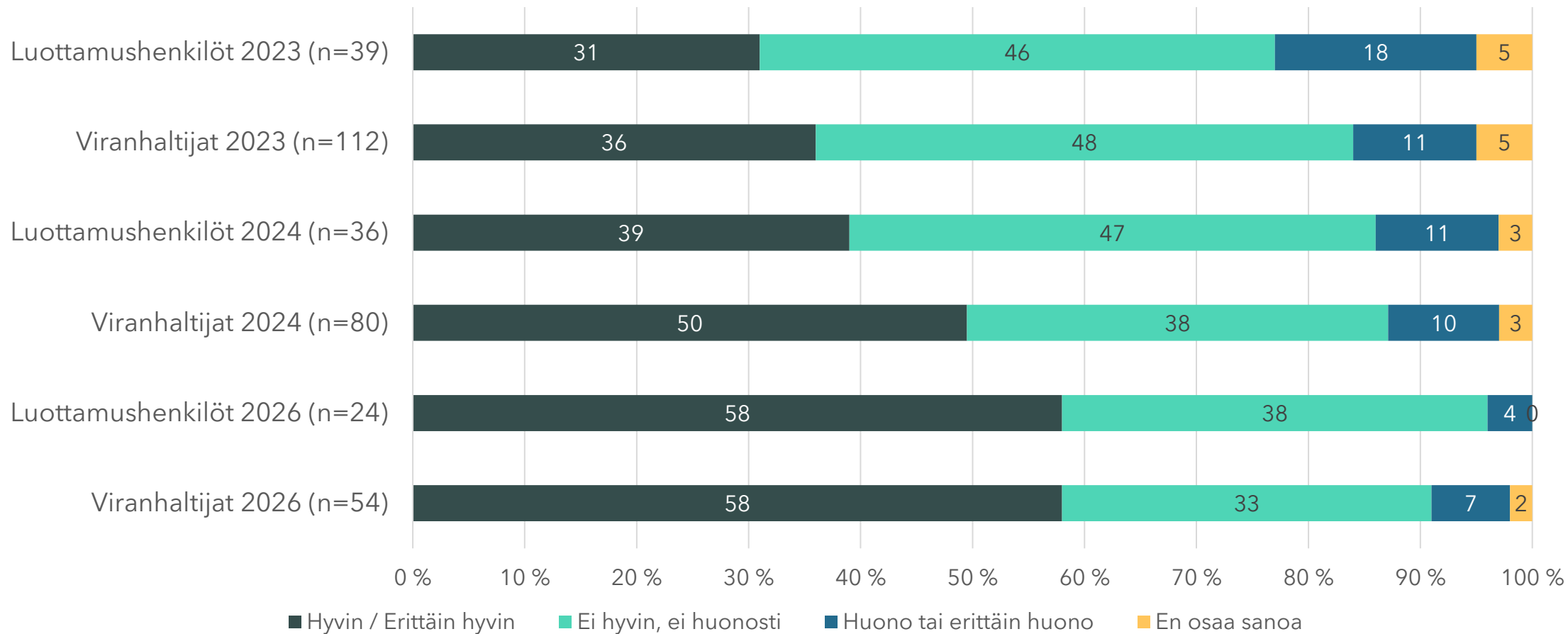
Arvioiden kehittyminen yhteistyön toimivuudesta 2023-2026 hyvinvointialueen ja alueen kuntien välillä

Vastausten %-jakaumat: hyvinvointialueiden johto, kaikki vastaajat

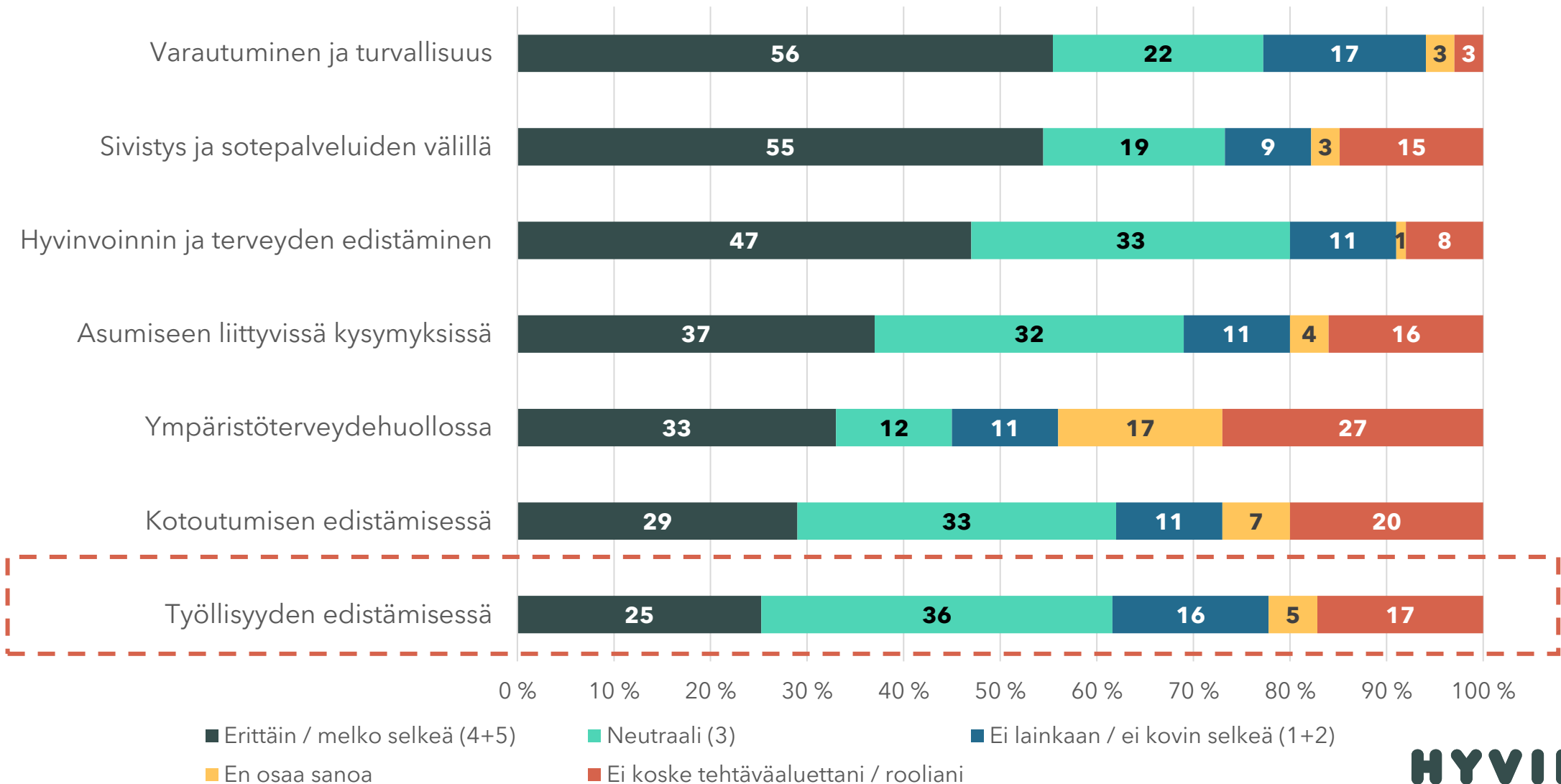

Arvioiden kehittyminen vastaajaryhmittäin vuosien 2023-2026 kyselyissä yhteistyön toimivuudesta

Vastausten %-jakaumat: hyvinvointialueiden johto

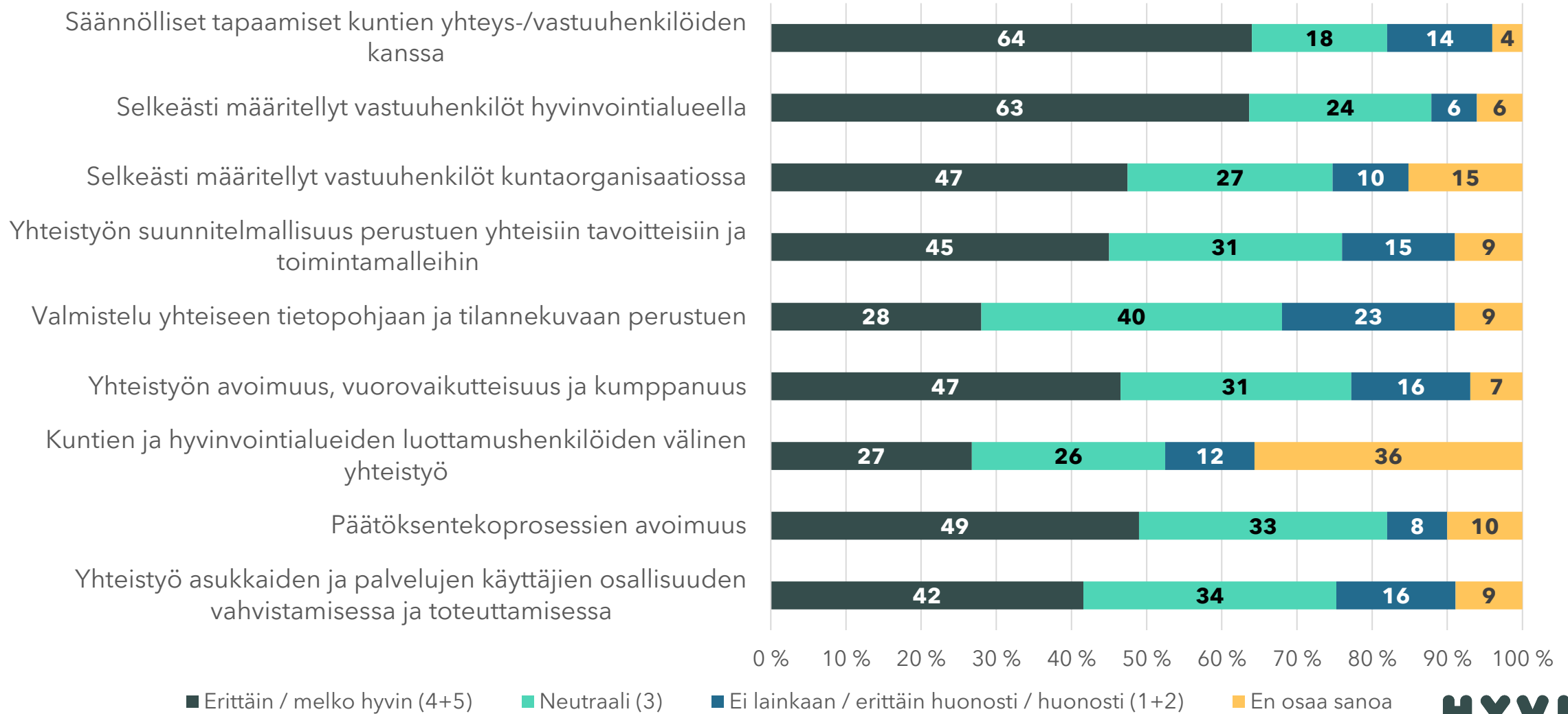
2. Miten selkeänä pidät työnjakoa hyvinvointialueen ja kuntien välillä? (n=78)

2. Miten selkeänä pidät työnjakoa hyvinvointialueen ja kuntien välillä? % vastanneista pitää työjakoa erittäin tai melko selkeänä

	Kaikki vastanneet n=78	Luottamushenkilöt n=24	Viranhaltijat n=54
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	47 %	54 %	43 %
Sivistys- ja SOTE-palveluiden välillä	55 %	58 %	52 %
Työllisyyden edistämisessä	25 %	25 %	26 %
Kotoutumisen edistämisessä	29 %	17 %	35 %
Varautumisen ja turvallisuuden kysymyksissä	56 %	65 %	52 %
Asumiseen liittyvissä kysymyksissä	37 %	46 %	33 %
Ympäristöterveydenhuollon kysymyksissä	33 % (EOS 17 %)	33 % (EOS 25 %)	33 % (EOS 14 %)
Muu, mikä? *	27 %	-	30 %

3. Näkemykset siitä, miten seuraavat asiat ovat toteutuneet kuntien kanssa yhteistyössä (n=78)

3. Miten seuraavat asiat ovat toteutuneet kuntien kanssa yhteistyössä? % vastanneista arvioi toteutuneen erittäin tai melko hyvin

	Kaikki vastanneet n=78	Luottamushenkilöt n=24	Viranhaltijat n=54
Säännölliset tapaamiset kuntien yhteyshenkilöiden/vastuuhenkilöiden kanssa	64 %	67 %	63 %
Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt hyvinvointialueella	63 %	58 %	65 %
Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt kuntaorganisaatiossa	47 % (EOS 15 %)	46 % (EOS 21 %)	48 % (EOS 13 %)
Yhteistyön suunnitelmallisuus perustuen yhteisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin	45 %	38 %	48 %
Valmistelu yhteiseen tietopohjaan ja tilannekuvaan perustuen	28 %	29 %	28 %
Yhteistyön avoimuus, vuorovaikutteisuus ja kumppanuus	47 %	42 %	49 %
Kuntien ja hyvinvointialueiden luottamushenkilöiden välinen yhteistyö	27 % (EOS 36 %)	42 %	20 % (EOS 52%)
Päätöksentekoprosessien avoimuus	49 %	63 %	43 % (EOS 15 %)
Yhteistyö asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallisuuden vahvistamisessa ja toteuttamisessa	42 %	33 %	42 % (EOS 13 %)

Poimintoja kyselyn avovastauksista

(teemat avovastausten mainintojen lukumäärän perusteella)

4. TOIMIVAA TOP 5

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
2. Varautumisen yhteistyö
3. Työllisyyden edistäminen
4. Strategiset asiakirjat / sopimusten laadinta
5. Säännölliset johdon tapaamiset

* Kysymys 4. Mikä tähänastisessa yhteistyössä hyvinvointialueen ja kuntien välillä on ollut toimivaa? Millä yhdyspinnoilla yhteistyö on onnistunut erityisen hyvin?

5. PARANNETTAVAA TOP 5

1. Tila- ja kiinteistökyseymykset
2. Työllisyyden edistäminen
3. Strategisen yhteistyön johtaminen (ml. päätöksenteko ja tavoitteiden asettaminen)
4. Varautuminen ja valmiussuunnittelu
5. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kysymys 5. Missä tähänastisessa yhteistyössä hyvinvointialueen ja kuntien välillä on parannettavaa? Onko yhdyspintoja, joissa yhteistyössä on ollut erityisesti haasteita?

Poimintoja luottamushenkilöiden avovastauksista

TOIMIVAA

- Strategisen tason tavoitteet ja on sovittu yhteistyön tekemisen tavoista
- Strategiset asiakirjat vahvistavat yhteistä tilannekuvaa / Yhteistyösopimukset
- Yhteinen ymmärrys HYTE- rahoituksen merkityksestä / HYTETU asiat toimivat
- Kiinteistöasiat on hoidettu hienosti yhteistyönä
- On edistytty työllisyyden hoidossa yhteistyöllä

PARANNETTAVAA

- Työllisyysasiat / työttömien palvelut
- Järjestöavustukset
- Asumiseen liittyvät ratkaisut / Ikäihmisten palveluasuminen
- Kiinteistöjen vuokrasopimukset
- Työnjako ja sen tuntemus
- HYTE-työhön liittyvät haasteet
- Tehtävänjako poikkeustilanteissa

Poimintoja viranhaltijajohdon avovastauksista

TOIMIVAA

- Kokonaisuus toimii hyvin
- Vuoropuhelu on parantunut
- Työllisyydenhoito, hyvät rakenteet ja sujuva yhteistyö
- Kolmannen sektorin kanssa erityisesti yhteistyö on hyvää ja sujuvaa
- HYTE-työssä on onnistuttu parhaiten
- Varautumiseen liittyvissä asioissa yhteistyö on ollut varsin sujuvaa
- Säännölliset kuntajohtajatapaamiset

PARANNETTAVAA

- Aamu- ja iltapäivätoiminta
- Tilakysymykset / Vuokrasopimukseen liittyvät intressiristiriidat
- Kunnan ja HVA palveluverkkojen yhteensovittaminen
- Varautumisen yhteistyö näyttää epäselvälle
- Yhteistyön johtaminen
- Poliittinen päätöksenteko
- Työllisyyden edistäminen

5. Missä parannettavaa / yhdyspintoja, joissa erityisesti haasteita, poiminta avoimista (n=46)

- **Tila- ja kiinteistökysymykset (7)**

- *"Kiinteistöjen vuokrasopimukset" / "SOTE-kiinteistöjen vuokratkysymykset"*
- *"Toimitilojen käyttöä koskevat asiat"*
- *"Vuokrasopimukseen liittyvät intressiristiriidat" / "Intressiristiriidat tilakysymysten kohdalla"*

- **Työllisyyden edistämisen yhteistyö (6)**

- *"Työllisyyden hoidon kokonaisuuden osalta on merkittäviä haasteita."*
- *"Työttömien palvelut" / "Työllisyysasiat" / "Työllisyysasioissa on epäselvyyttä."*
- *"TYM:ien ja hyvinvointialueen työllisyyspalveluiden ja työkyvyntuen palveluiden yhteistyö hakee osittain uomiaan."*
- *"Hyvinvointialuetta koskettavien linjausten tekeminen ilman yhteistä neuvottelua, tämä esim. työllisyysasioissa."*

- **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö (4)**

- *"HYTE-työhön liittyvät haasteet sekä järjestöavustukseen liittyviä haasteita."*
- *"Erityisen haasteellista ollut yhteistyön johtaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, työllisyyden edistäminen, maahanmuutto ja kotoutuminen."*

6. Mikä edistäisi yhteistyön parempaa onnistumista jatkossa? (n=53)

- Yhdessä keskustelu / dialogi (12)
- Yhteisten tavoitteiden asettaminen / tavoitteiden seuraaminen ja mittarit (11)
- Avoimuus / rehellisyys / asioiden perusteleminen (4)
- Yhteinen tilannekuva / tietoperusta (4)
- Tulevaisuusajattelu
- Kokonaistaloudellinen ajattelu
- Molemminpuolinen arvostus
- Kansallisen ohjeistuksen yhtenäistäminen
- Rahoituslakien muutokset / rahoituksen ennakoitavuus:
 - Työllisyysalueiden rahoitus ja kuntien maksuosuudet (huomio myös aktiivitoimiin).

7. Miten näet kuntiin ja hyvinvointialueisiin kohdistuvan valtion ohjauksen vaikuttavan yhteistyöhön? (n=47)

VAIKUTTAA MYÖNTEISESTI

- *"Tuo selkeyttä." / "Tukevaa"*
- *"Valtion ohjaus on ilmeisen välttämätöntä, jotta nykytilanteeseen saataisiin parannusta."*

VAIKUTTAA HEIKENTÄVÄSTI

- *"Valtion ohjaus on poukkoilevaa ja epäselvää, jonka vuoksi yhteistyö ei pääse rakentumaan tukevalle pohjalle."*
- *"Heikentää yhteistyötä, koska ohjaus perustuu pitkälti rahoitukseen."*
- *"Nykyinen rahoitusmalli luonut yhteistyötä heikentävää ilmapiiriä."*

TALouden TILANNE HAASTAA

- ***"Työllisyyspalveluissa tarvitaan selkeyttä työnjakoon ja kunnille myös riittäviä resursseja."***
- *"Tiukka taloudellinen ohjaus rajoittaa yhteistyötä." / "Heikentää yhteistyötä" / "Taloudellinen tiukkuus hankaloittaa työn- ja vastuun jakoa."*
- *"Niukka rahatilanne ajaa toimijoita vastakkain."*
- *"Hyvinvointialueiden tiukka talous pakottaa karsimaan palveluja ja toimipisteitä."*

8. Kuvaile vapaasti, millainen rooli hyvinvointialueella on mielestäsi alueen elinvoiman edistämisessä? (n=48)

ROOLI ON KESKEINEN / TÄRKEÄ

- Hyvinvointialueen rooli on keskeinen.
- Rooli on keskeinen ja sitä ei huomioida riittävästi / Erittäin tärkeä.
- Hyvinvointipalvelut ovat ratkaisevan tärkeitä alueen elinvoiman edistämisessä.
- Hyvin järjestetyt ja toimivat palvelut ovat vetovoimatekijä maakuntaan.
- HVA edistää asukkaiden hyvinvointia, työkykyä ja mahdollisuutta turvalliseen elämään.
- Toimintakykyiset ja osallistuvat asukkaat tuovat elinvoimaa. / Elinvoima ja hyvinvointi kulkevat käsi kädessä.

MERKITTÄVÄ TYÖNANTAJA ALUEELLA

- Suuri työpaikka, jonka pitäisi houkutella hyvätuloisia veronmaksajia maakuntaan.
- Hyvinvointialue on merkittävä työllistäjä.
- Alueen suurin työnantaja.
- Tarjota työpaikkoja ja harjoittelupaikkoja alueellisesti.

EI ROOLIA / VAIN KUNTIEN TEHTÄVÄ

- Ristiriitainen rooli.
- Elinvoiman edistäminen on ensisijassa kuntien tehtävä.
- Tehtävänä vastata SoTePe palveluista.

Kiitos

Terhi.Virtanen@hyvil.fi

043 826 7361

HYVI
NVOINTI
ALU EYH
TI ÖV
ÄL **HYVIL** FÄ
RDS OMR
ÅDESBOL
AGET

www.hyvil.fi

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilanne

29.4.2026 Liisa Jurmu

Yhteistyön tilannetta selvitettiin neljännen kerran kuntajohdolta

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

Kuntaliiton tilannekuvakysely kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnoista

Tuloksia helmi-maaliskuussa 2026 toteutetusta kuntajohdon kyselystä: Miten kunnat kokevat yhteistyön hyvinvointialueiden kanssa?

8.4.2026

Kyselyraportti kokonaisuudessaan:
[Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö jakaa jyrkästi kuntajohtoa – kolmannes kunnista kokee yhteistyön toimivan | Kuntaliitto.fi](#)

KUNTA
LIITTO

Kysely: Kuntien tyytyväisyydessä hyvinvointialueisiin suuret eroja – Valtio-ohjaus vaikeuttaa yhteistyötä

Kyselytutkimus: Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö jakaa jyrkästi kuntajohtoa – kolmannes kunnista kokee yhteistyön toimivan hyvinvointialueiden kanssa

8.4.2026 00:01:00 EEST | Suomen Kuntaliitto / Finlands Kommunförbund | Tiedote

Jaa [f](#) [in](#) [x](#) [@](#) [t](#) [w](#) [e](#)

Kyselytutkimuksen mukaan yhteistyössä on haasteita vaihtelevat myös alueittain.

DE Kunta- ja kuntayhtymäjohdolle tehdyn kyselyn mukaan yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on edennyt myönteiseen suuntaan. Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö kuitenkin jakaa kuntajohtoa: kolmannes kokee yhteistyön toimivan hyvin, kun taas lähes neljäsnes arvioi sen heikoksi. Kuntaliiton tuoreen kyselyn mukaan yhteistyö on kehittynyt, mutta sitä haastavat epäselvä työnjako, talouspaineet ja vastakkainasettelu.

Uutiset

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön sujumuudessa on suuria vaihteluja

Eniten haasteita on Itä-Uudellamaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa.

Moni on mukana sekä kunnan että hyvinvointialueen päätöksenteossa. Kuva: Pixabay

Jouni Lampinen

JULKAISTU 8.4.2026 - 00:02

Kommun-
förbundet

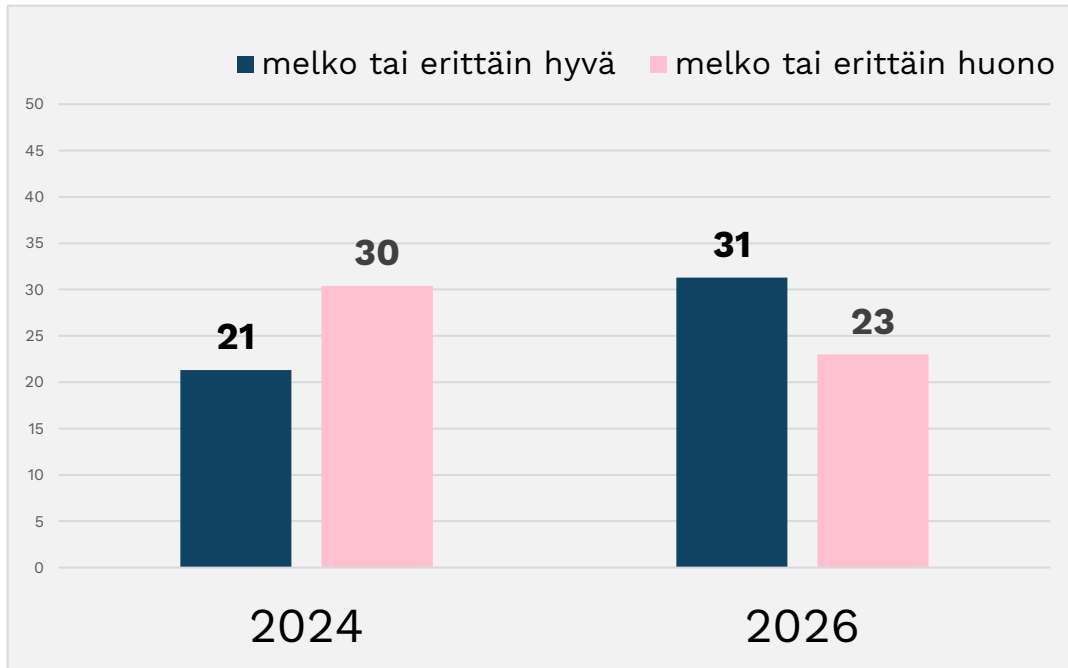
Tietoa yhdyspintakyselystä 2026 ja sen kohderyhmistä

- **Kyselyn kohderyhmänä olivat kuntien valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat, kuntajohtajat ja kuntien toimialajohtajat. Lisäksi kohderyhmänä olivat muut kuntayhtymät* (pl maakuntien liitot) sekä koulutuksen järjestäjät.**
- **Kyselyyn saatiin 505 vastausta*.**
 - Kuntavastauksia yhteensä 486 (96 %) ja muista kunta-alan organisaatioista vastauksia 19 (4 %).
 - Kuntapuheenjohtajia 60 (12 %), kuntajohtajia 47 (9 %) ja muuta yleisjohtoa 52 (10 %), sivistystoimen viranhaltijajohtoa 237 (47 %) ja muuta toimialajohtoa 109 (22 %).
 - Kuntaedustajien vastaukset edustavat kaikkiaan 209 kuntaa
 - Vastauksia saatiin kaikkien hyvinvointialueiden alueilla sijaitsevista kunnista
 - Vastaajissa 40 työllisyyden vastuuhenkilöä: työllisyysaluejohtajia, elinvoimajohtajia, työllisyyspäälliköitä jne.
- **Kysely lähetettiin** kuntien, kuntayhtymien ja muiden koulutuksen järjestäjien kirjaamoille **23.2.2026 ja vastausaikaa oli 10.3.2026 saakka.**
- **Tämän raportin pohjana olevaan kyselyyn valittiin osin samat kysymykset kuin vuosina 2022, 2023 ja 2024 toteutetuissa yhdyspintojen kuntakyselyissä.**

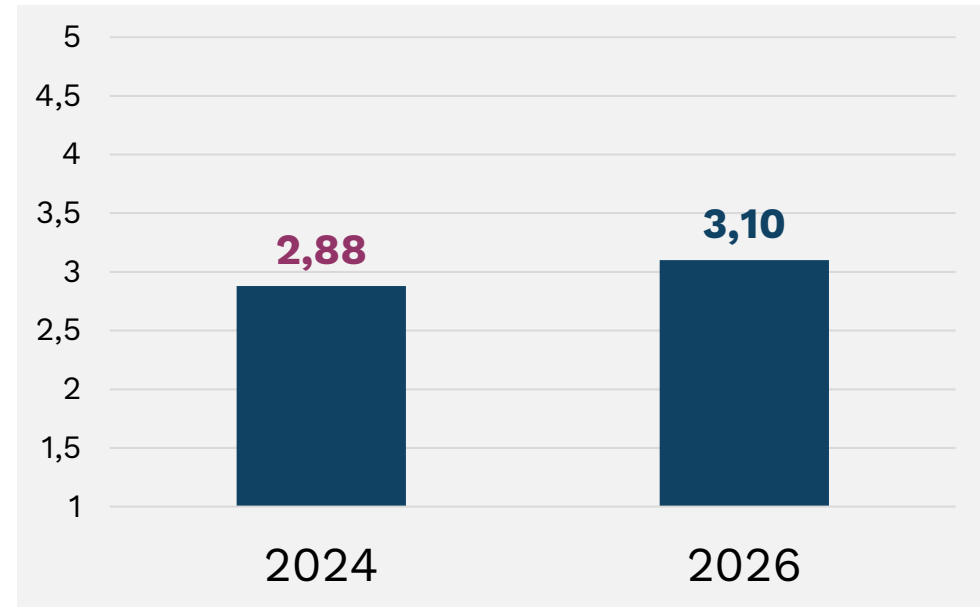
**Lisäksi kaksi vastausta tuli vastausajan ulkopuolella ja niiden osalta vastaukset on huomioitu avoimissa kysymyksissä*

Miten arvioit yhteistyön toimivuutta kuntasi/organisaatiosi ja hyvinvointialueen välillä tällä hetkellä?

% vastanneista pitää yhteistyötä melko tai erittäin hyvänä vs. melko tai erittäin huonona.

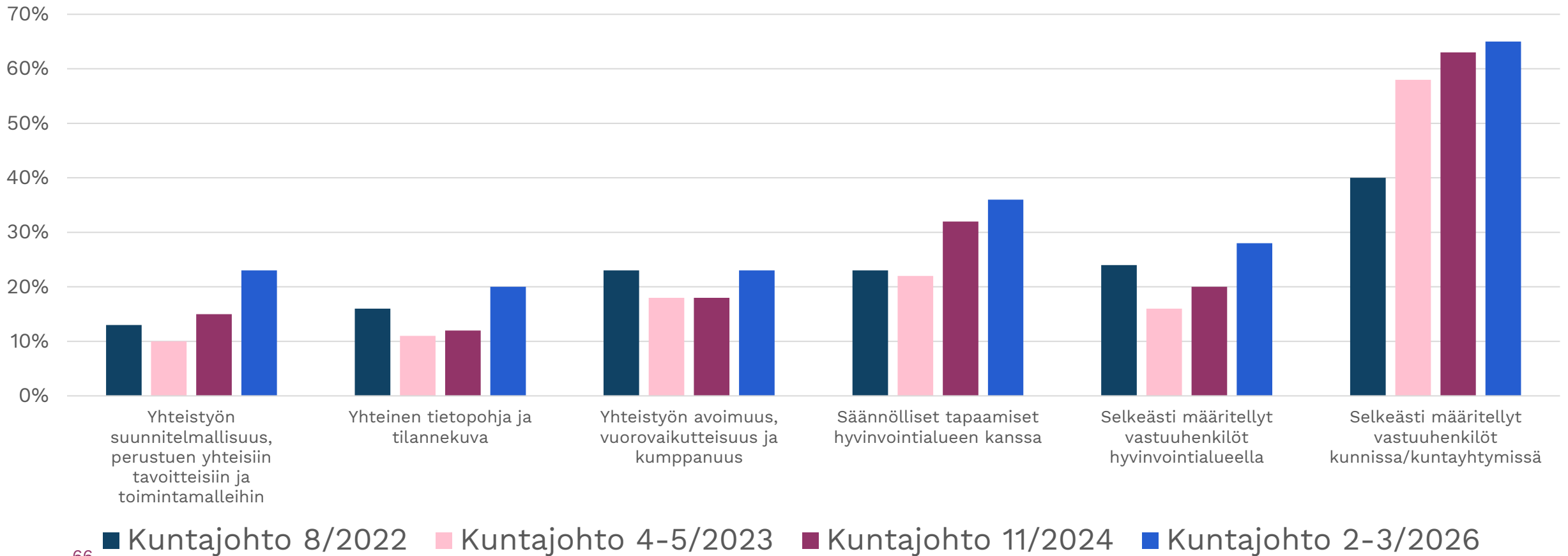

Keskiarvot asteikolla 1-5; mitä korkeampi arvo, sitä toimivampana pitää yhteistyötä.

Kuntaedustajien näkemykset siitä, miten hyvin seuraavat asiat ovat toteutuneet hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhteistyössä v: 2022-2026

% vastanneista arvioi toteutuneen melko/erittäin hyvin.

Yhdyspintakysely kunnille ja kuntayhtymille 2-3/2026

Miten seuraavat asiat ovat toteutuneet hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhdyspintayhteistyössä?

Keskiarvot kuntavastaajien osalta (asteikko 1-5, erittäin huonosti/erittäin hyvin)

Hyvinvointialue	Säännölliset tapaamiset hyvinvointialueen yhteyshenkilöiden /vastuuhenkilöiden kanssa	Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt hyvinvointialueella	Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt kuntaorganisaatiossa/kuntayhtymässä	Yhteistyön suunnitelmallisuus perustuen yhteisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin	Valmistelu yhteiseen tietopohjaan ja tilannekuvaan perustuen	Yhteistyön avoimuus, vuorovaikutteisuus ja kumppanuus	Kuntien ja hyvinvointialueiden luottamushenkilöiden välinen yhteistyö	Päätöksentekoprosessien avoimuus	Yhteistyö asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallisuuden vahvistamisessa ja toteuttamisessa	N
Etelä-Karjala	3,5	3,4	4,0	3,4	3,2	3,4	3,2	3,4	3,6	18
Etelä-Pohjanmaa	2,4	2,4	3,9	2,4	2,3	2,4	2,8	2,6	1,9	27
Etelä-Savo	3,2	3,0	3,7	2,9	2,6	2,5	2,5	2,3	2,6	17
Helsinki	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,0	4,0	4,0	1
Itä-Uusimaa	2,4	2,0	3,8	1,8	2,0	2,0	1,7	2,0	2,0	6
Kainuu	3,3	3,2	4,1	3,3	2,9	3,4	2,7	2,8	2,6	13
Kanta-Häme	3,1	2,7	3,6	2,8	2,7	3,0	2,6	2,9	2,4	21
Keski-Pohjanmaa	3,0	2,9	4,0	2,9	3,0	2,7	3,0	2,6	2,8	15
Keski-Suomi	3,2	2,5	3,7	2,6	2,4	2,4	2,6	2,2	2,4	33
Keski-Uusimaa	3,9	3,7	4,1	3,1	3,3	3,4	3,0	3,1	3,2	15
Kymenlaakso	3,0	3,0	3,5	2,5	2,0	2,8	1,7	2,3	2,5	4
Lappi	2,5	2,6	3,6	2,7	2,6	2,5	2,4	2,7	2,3	26
Länsi-Uusimaa	3,4	2,8	3,5	2,2	2,4	2,6	2,8	2,5	2,9	19
Pirkanmaa	3,4	3,1	3,9	3,0	2,9	3,0	2,8	2,8	2,8	49
Pohjanmaa	2,5	2,7	3,8	2,6	2,8	2,6	3,1	2,5	2,9	25
Pohjois-Karjala	3,4	3,4	3,7	3,3	2,9	3,1	2,7	2,8	2,9	19
Pohjois-Pohjanmaa	2,5	2,5	3,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,4	2,3	57
Pohjois-Savo	2,5	1,9	3,6	2,2	2,2	2,3	2,4	2,3	2,0	31
Päijät-Häme	3,1	3,1	3,9	2,9	2,9	3,0	2,7	2,9	2,9	20
Satakunta	3,0	2,5	4,1	2,6	2,3	2,7	2,7	2,8	2,5	23
Vantaa-Kerava	3,8	3,0	3,8	2,8	3,0	3,2	3,5	2,0	2,0	6
Varsinais-Suomi	3,3	2,8	3,9	2,8	2,7	2,7	2,6	2,4	2,4	41
Kaikki vastaajat	3,0	2,8	3,8	2,7	2,6	2,7	2,7	2,6	2,6	486
Vaihteluväli	2,4-4,0	1,9-4,0	3,5-4,1	1,8-4,0	2,0-4,0	2,0-4,0	1,7-3,5	2,0-4,0	1,9-4,0	
N	458	467	453	465	446	468	236	338	350	

Yhteistyön sujuvuus työllisyyden edistämisen ja työkyvyn tuessa, uudessa rakenteessa - Nostoja avoimista vastauksista

Kuntapuheenjohtajat

Yhteistyö näyttäytyy haastavana

Yhteistyön tilannetta ei tunneta

Huoli palveluiden ja järjestelmien väliin putoajista

Kuntouttavan työtoiminnan muutokset haastavat – kukaan ei ota vastuuta asiasta

HVA:lla ei ole resurssia hoitaa asioita, esim. työkykyarvioinnit, työttömien terveystarkastukset ja eläkeselvittelyt

Yhteistyössä parempia näkymiä

Tämä on vielä rakentumassa ja nykyinen työllisyystilanne ei tee hommaa helpoksi. Nyt jos koskaan yhteistyö pitää saada suoraviivaiseksi ja pompottelu edestakaisin loppumaan.

Kuntajohtajat ja muu yleisjohto

Hyvinvointialueen rooli pieni

Ei aktiivista yhteistyötä

Haasteena työttömien terveystarkastukset, tuki TYM-työlle, työkykyselvittelyt, kuntouttava työtoiminta

Hyvinvointialueille pitäisi saada asiaan rahoitusvastuuta

Paljon kehitettävää, mutta hyvinvointialueella halua yhteistyöhön

Yhteistyö ei toimi

Yhteistyö sujuu kohtuullisesti, vaikuttavuus heikkoa

TE-palvelut toivat järkyttävän määrän kustannuksia kunnille eikä hyvinvointialueilla ole resursseja tukea työllisyyspalveluja ollenkaan.

Toimialajohto

Vuoropuhelua on, mutta yhteistä näkemystä palveluiden yhteensovittamisesta on vaikeaa löytää

Nuorten työpajatoiminnan osalta tilanne sekava

Olisi tärkeää saada ihmiset oikeisiin palveluihin

HVA tekee yhteistyötä vain työvoimaviranomaisten kanssa

Tieto ei kulje toimijoiden välillä tarpeeksi hyvin

Yhteistyö TYM:issä ja sosiaalipalvelujen osalta toimii

Liian vähän resursseja

Epäselvät vastuut

Yksittäisiä onnistumisia löytyy ja osin rakenteet kehittymässä

Uudessa rakenteessa onnistuminen edellyttää sitä, että työllisyyden edistäminen ja työkyvyn tuki nähdään yhteisenä kokonaisuutena, ei kahden organisaation erillisinä tehtävinä

Yhteistyössä toimivaa? Nostoja avoimista vastauksista, työllisyyden toimialajohto tai vastaava

- Yksittäisten asiantuntijoiden välillä yhteistyö toimii
- Yhteinen asiakastyö
- Työkyvyn tuen asioissa hyvää yhteistyötä
- TYM-johtoryhmän työskentely
- Esihenkilöiden välillä sujuvaa tiedonvaihtoa
- Aiemmat rakenteet auttavat yhteistyössä – on jatkettu siitä
- Vuorovaikutus ja yhteinen keskustelu – saatu tapaamiset järjestettyä
- Kotoutumisen yhteistyössä ollut toimivaa yhteistyötä

Mikä on johtanut onnistumisiin?

- Henkilösuhteet – tutut yhteistyötahot
- Sitoutuneet henkilöt
- Säännöllinen yhteydenpito
- Tiivis yhdessä tekeminen
- Yhteiset tavoitteet ja tahtotila
- Yhteiset prosessit ja rakenteet

Yhteistyössä parannettavaa? Nostoja avoimista vastauksista, työllisyyden toimialajohto tai vastaava

- Selkeät yhteistyörakenteet
- Tiedonkulku ja kommunikaatio
- Resurssien riittävyys
- Henkilöstövaihdokset hyvinvointialueella
- Strategisen yhteistyön puute
- Kaikessa haasteita
- Työttömien terveystarkastukset
- Työ- ja toimintakyvyn arvioinnit
- Kotoutumisen asiat
- Työttömyyseläke-edellytysten selvittely

Mikä on johtanut epäonnistumisiin?

- Hyvinvointialueen liian vähäiset resurssit
- Jatkuvat henkilöstö- ja organisaatiomuutokset hyvinvointialueella
- Koordinaation ja rakenteiden puute yhteistyöltä – myös hyvinvointialueen sisäisen koordinaation puute
- Viestinnän ja tiedonkulun heikkous

Mikä edistäisi yhteistyön onnistumista jatkossa? Nostoja avoimista vastauksista, työllisyyden toimialajohto tai vastaava

- Hyvinvointialueen sisäinen organisoituminen kuntoon
- Hyvinvointialueiden vahvemmat resurssit asioiden hoitamiseen
- Lisää resursseja
- Yhteisen vuoropuhelun vahvistaminen
- Selkeä vastuunjako ja roolit
- Hyvinvointialueille taloudellinen kannustin asioiden hoitamiseen
- Asiakkaat oikeissa palveluissa
- Yhteiset tavoitteet ja ymmärrys

***”Jatkuvat lakimuutokset
vaikeuttavat yhteistyötä”***

***”Hyvinvointialueet ovat
aliresursoituja”***

***”Norminpurku olisi tarpeen
monessa asiassa”***

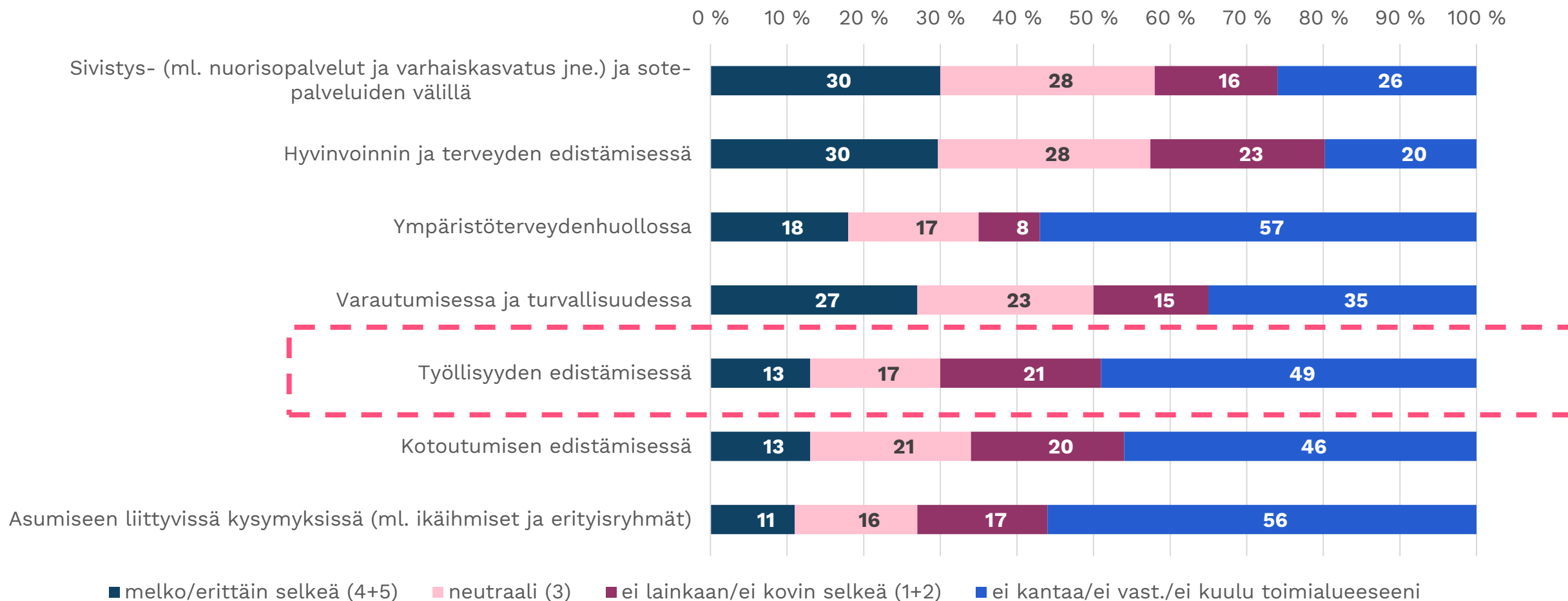
***”Hyvinvointialueilla tulisi olla
taloudellisia kannusteita”***

Yhdyspintakysely kunnille ja kuntayhtymille 2-3/2026

Miten selkeänä pidät työnjakoa kuntasi/organisaatiosi ja hyvinvointialueen välillä?

Kunnat ja kuntayhtymät, vastausten %-jakaumat (n=505)

Yhdyspintakysely kunnille ja kuntayhtymille 2-3/2026

Miten selkeänä pidät työnjakoa kuntasi/organisaatiosi ja hyvinvointialueen välillä? Keskiarvot kuntavastaajien osalta (asteikko 1-5, ei lainkaan/erittäin selkeä)

Hyvinvointialue	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	Sivistys- (ml. nuorisopalvelut ja varhaiskasvatus jne.) ja sote-palveluiden välillä	Työllisyyden hoidossa	Kotoutumisen edistämisessä	Varautumisessa ja turvallisuudessa	Asumiseen liittyvissä kysymyksissä (ml. ikäihmiset ja erityisryhmät)	Ympäristöterveydenhuollossa	N
Etelä-Karjala	3,7	3,7	2,9	3,1	3,7	3,5	3,7	18
Etelä-Pohjanmaa	2,8	3,0	2,5	2,7	2,6	2,8	3,5	27
Etelä-Savo	3,1	2,9	2,6	2,7	3,6	3,1	3,9	17
Helsinki	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0	-	-	1
Itä-Uusimaa	2,5	3,0	3,2	4,0	3,2	2,0	3,0	6
Kainuu	3,6	3,2	3,7	3,2	4,0	4,0	4,5	13
Kanta-Häme	2,9	3,5	2,7	2,6	3,1	2,6	3,3	21
Keski-Pohjanmaa	3,2	3,1	2,9	2,8	3,3	3,2	3,9	15
Keski-Suomi	3,0	3,2	2,6	2,9	3,2	2,5	2,9	33
Keski-Uusimaa	3,2	3,6	2,9	3,4	3,1	3,3	3,6	15
Kymenlaakso	3,0	3,8	2,7	3,0	3,0	2,7	3,3	4
Lappi	3,2	3,4	2,7	2,6	2,9	2,7	3,5	26
Länsi-Uusimaa	3,4	2,9	3,0	3,0	3,1	2,8	3,4	19
Pirkanmaa	3,3	3,3	2,9	2,8	3,5	3,0	3,2	49
Pohjanmaa	3,0	2,9	2,9	2,6	3,4	3,0	3,6	25
Pohjois-Karjala	3,2	3,1	2,8	2,6	3,2	2,5	3,9	19
Pohjois-Pohjanmaa	3,2	3,1	2,8	2,9	3,0	2,7	2,9	57
Pohjois-Savo	2,5	2,9	2,2	2,4	2,6	1,8	2,1	31
Päijät-Häme	3,1	3,8	3,2	3,2	3,2	3,1	3,6	20
Satakunta	2,8	2,9	2,2	2,6	3,1	2,4	2,6	23
Vantaa-Kerava	2,8	3,3	3,5	3,0	4,0	2,5	4,5	6
Varsinais-Suomi	3,2	3,2	2,9	2,7	3,1	3,0	3,5	41
Kaikki vastaajat	3,1	3,2	2,8	2,8	3,2	2,8	3,3	486
Vaihteluväli	2,5-4,0	2,9-4,0	2,2-3,7	2,4-4,0	2,6-4,0	1,8-4,0	2,1-4,5	
N	392	363	247	261	315	218	208	

Uusi VM:n asettama työryhmä kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välisen yhteistyön edistämiseksi

- Yhteistyöryhmän tehtävänä on kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintoihin liittyen
 - edistää yhteistyötä tukevia rakenteita ja tiedon kulkua,
 - selvittää yhteistyön esteitä ja keskeisimpiä ongelmakohtia,
 - tehdä ehdotuksia säädösmuutoksiksi tai uusiksi toimintatavoiksi,
 - tukea hyvien käytäntöjen leviämistä vahvistaa mukana olevien organisaatioiden välistä yhteistyötä.
- Mukana VM, STM, TEM, OKM, SM, Hyvil ja Kuntaliitto
- Ryhmän toimikausi on 13.3.2026–31.3.2027.

Työryhmä asetettu kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintatyön vahvistamiseksi

valtiovarainministeriö
13.3.2026 12.24 TIEDOTE

Valtiovarainministeriö asetti 13. maaliskuuta yhteistyöryhmän edistämään kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välistä yhteistyötä. Työn tavoitteena on varmistaa, että kuntien ja hyvinvointialueiden vastuut selkiytyvät ja palvelut toimivat asukkaiden näkökulmasta sujuvasti.

Kiitos.

Liisa Jurmu

liisa.jurmu@kuntaliitto.fi

050 479 6835

www.kuntaliitto.fi/yhdyspinnat

